

Mahkeme Temelli Arabuluculuk Hizmetleri El Kitabı

Nisan 2017

**Mahkeme Temelli
Arabuluculuk Hizmetleri El Kitabı**

Bu el kitabında yer alan bilgiler ilgili çalışma grupları ve uzmanlar tarafından geliştirilmiştir.

Bu kitapta yer alan görüş ve düşünceler yazarların sorumluluğundadır ve Avrupa Konseyi'nin resmi politikasını yansıtmamaktadır.

Bu el kitabı, "Türkiye'de Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Uygulamalarının Geliştirilmesi" Projesi kapsamında hazırlanmıştır. Proje; İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı (Sida) ve Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı tarafından birlikte finanse edilmekte ve Avrupa Konseyi tarafından uygulanmaktadır. Projenin yararlanıcı kurumları; Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Türkiye Barolar Birliği, hukuk fakülteleri ve eğitim merkezlerindeki akademisyen ve öğretim görevlileri, Türkiye ticaret ve sanayi odaları, UYAP (Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi), proje kapsamında seçilen pilot adliyeler ile Türk sivil toplumu ve STK'lardır.

Tasarım: Kurtuluş Karaşın

Basım:

www.coe.int/ankara - www.arabuluculuk.adalet.gov.tr

Council of Europe / Avrupa Konseyi - Nisan 2017

	Sunuş	5
1	Giriş	7
2	Mahkemenin Tarafları Arabuluculuğa Yönlendirmesi	9
	Hukuki Çerçeve	9
	Mahkemenin Tarafları Arabuluculuğa Teşvik Etmesi	10
	Arabuluculuğa Teşvikin Zamanlaması	10
	Hangi Dava Türleri Arabuluculuğa Elverişlidir?	12
	Arabuluculuğa Yönlendirilmesi Uygun Olan Davaların Seçilmesinde Kullanılacak Kriterler	12
3	Arabuluculuk Süreci	14
	Yargılama Süreci Başlamadan Önce Arabuluculuk (mahkeme dışı arabuluculuk)	14
	Yargılama Süreci Devam Ederken Arabuluculuk (mahkeme temelli arabuluculuk)	15
	Mahkeme Hâkiminin Teşviki	16
	Hukuk Tevzi Bürosu	17
	Arabuluculuk Bürosu	17
	Arabuluculuk	18
	İcra Edilebilirlik	19
	Eğer Arabuluculuk Süreci Sonunda Bir Anlaşmaya Varılmazsa	19
	Akış Şeması-Mahkeme Yönlendirmesiyle Arabuluculuk ..	20
	Taraf Soru Formu	21
EK A	Arabuluculuk Bilgilendirme Formu	26
EK B	Hukuk Tevzi Arabuluculuk Bilgilendirme Formu	30

EK C	Arabuluculuk Bürosu Başvuru ve Bilgilendirme Formu ..	33
EK D	UYAP Arabuluculuk Bilgi Sistemi	36
EK E	Arabuluculuk Broşürü	42
EK F	2017 Yılı Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi.....	43
EK G	Bilgilendirme Tutanağı	49
EK H	Taraftan Tarafa Yapılan Arabuluculuk Teklifi.....	51
EK I	Arabulucudan Tarafa Yapılan Arabuluculuk Daveti	53
EK J	Ücret Dâhil Arabulucu Sözleşmesi	56
EK K	Model Arabuluculuk Sözleşmesi (CEDR).....	58
EK L	İlk Oturum Tutanağı.....	60
EK M	Son Tutanak.....	61
EK N	Örnek Arabuluculuk Anlaşma Belgesi-Tutanağı.....	62
EK O	İcra Edilebilirlik Şerhi	64
EK P	Sıkça Sorulan Sorular.....	66
EK R	Arabuluculuk Bürosu Personelinin Kullanımı İçin Önerilen Metin.....	74
EK S	İletişim Bilgileri	76

Mahkeme Temelli Arabuluculuk Hizmetleri El Kitabı, “Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Uygulamalarının Geliştirilmesi Projesi” kapsamında hazırlanmıştır. Bu el kitabı, proje paydaşları, pilot hâkimler, pilot adliye personeli, arabulucular, arabuluculuk dernekleri, Türkiye Barolar Birliği temsilcileri, ulusal uzmanlar, T.C. Adalet Bakanlığı, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü, Arabuluculuk Daire Başkanlığı ve UYAP ekipleri ile gerçekleştirilen çalıştay ve toplantılar ile Avrupa Konseyi (AK) Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) uluslararası uzmanları ve proje ekiplerinin pilot adliyelere yaptıkları mahkeme temelli arabuluculuk uygulamalarını izleme ziyaretlerinden elde edilen bulgular ve değerlendirmeler ile Arabuluculuk temel veri çalışmasından çıkan sonuçların incelenmesi sonucunda geliştirilmiştir.

El kitabının hazırlanmasında, Avrupa Konseyi tarafından yürütülen proje kapsamında Avrupa Konseyi Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) uzmanı Sn. Jeremy Tagg, T.C. Adalet Bakanlığı, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü, Arabuluculuk Daire Başkanlığı ile işbirliği içerisinde etkin teknik destek sağlamıştır.

Proje çalışmasının bir ürünü olan bu el kitabında kısa, kolay anlaşılır ve mahkeme temelli arabuluculuk sistemine ilişkin bilgiler verilerek, yol gösterici bir kaynak oluşturulması hedeflenmiştir. El kitabı üç ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde mahkeme temelli arabuluculuk sürecinin ilk basamağı olan hâkimlerin tarafları arabuluculuğa yönlendirmesine ilişkin temel bilgiler ve göstergeler yer almaktadır. İkinci bölümde mahkeme temelli arabuluculuk süreci ve işleyişi ile adliyedeki büroların rolleri ve işleyişlerine ilişkin bilgiler yer almaktadır. Üçüncü bölüm ise eklerden oluşan modüler bir yapıya sahip olup, mahkeme temelli arabuluculuk sürecinde hâkimlerin, arabuluculuk hizmetlerinde görev yapan adliye personelinin ve arabulucuların yararlanabilecekleri rehber bilgiler ile kullanılacakları örnek formlar, tutanaklar ve belgeler yer almaktadır.

El kitabında, yer alan kimi bilgiler, örnek formlar veya belgeler belli bir süre sonra arabuluculuk uygulamalarında yapılacak düzenlemeler sonucunda değişikliğe uğrayabilir veya mevzuat değişikliği süreci içinde değiştirilebilir. Bu nedenle, kitapta önerilen tüm belgelerin rehber olması amacıyla hazırlandığı göz önünde bulundurulmalıdır. Diğer yandan mahkeme temelli arabuluculuk sürecinde değişmeyecek olan temel varsayımlar ise; hâkimlerin arabuluculuk konusunda bilgi verebilir yetkinlikte olması ve arabuluculuğa uygun davalarda tarafları arabuluculuğa başvurmaya davet edebilmesi ve/veya davayı arabuluculuğa sevk edebilmesidir. Arabuluculuk konusunda çalışan adliye personelinin de arabuluculuk konusunda gerekli bilgi ve beceriye sahip olması ile doğrudan veya hâkim teşvikiyle gelen arabuluculuk başvurularını doğru ve etkin bir şekilde arabuluculuk sürecine yönlendirmesi, takip etmesi ve gerekli işlemleri yapması beklenmektedir.

Türkiye’de hukuk uyuşmazlıklarında alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinden biri olan arabuluculuk yönteminin Türk adalet sisteminde uygulamaya konması oldukça yeni olmasına rağmen, hızlı bir ilerleme göstermiştir. Uyuşmazlıkların dostane yollarla çözümü kültürünün yerleşmesinde, mahkeme temelli arabuluculuk, diğer bir deyişle dava sürecinde hâkim teşvikiyle arabuluculuk uygulamalarının geliştirilmesinde hâkimlere, adliye personeline, arabuluculara ve adalet sisteminde yer alan tüm aktörlere önemli roller düşmektedir.

Proje kapsamında 6 pilot adliyede (Ankara, İstanbul/Çağlayan, İzmir, Bursa, Kayseri, Mersin) uygulanan tüm çalışmalara, mahkemelerinde yoğun iş yüklerine rağmen bizzat uygulamalarda yer alarak büyük bir özveri ile katılan tüm pilot hâkimlere; adliyelerde ilk kez açılan arabuluculuk bürolarında fedakârca çalışarak meslektaşlarına örnek olan arabuluculuk büroları pilot adliye personeline; bu çalışmaya gönüllü olarak katılan ve önemli katkılar sunan değerli hâkimlere, arabuluculara ve ulusal uzmanlara katkı ve destekleri için teşekkür ederiz.

Projeye ilişkin ayrıntılı bilgi için: www.arbuluculuk.adalet.gov.tr

1

Giriş

Son yıllarda birçok ülkede hukuk uyuşmazlıklarında alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri daha fazla tercih edilmeye başlanmıştır. Taraflar uyuşmazlıklarını dava açarak çözmek yerine, bizzat kendilerinin çözmesine yardımcı olacak çeşitli yöntemler denemektedirler. Bu yöntemler, taraflara yardımcı olmakla beraber, etkin bir şekilde işletilmesi halinde mahkemelerin dava yükünün hafifletilmesine de yardımcı olabilir.

Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin amacı, uyuşmazlıkların çözümünde yargı sistemine bir alternatif sunarak, uyuşmazlıkların barışçıl, hızlı ve ekonomik bir şekilde çözülmesini sağlamaktır. Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri, yargı sistemiyle rekabet halinde değildir; yargıya başvurulması yolunu ortadan kaldırmaz.

Uyuşmazlıkların çözümüne yönelik birçok yöntem vardır; arabuluculuk da bu yöntemlerden biridir.

Arbuluculuk, arabulucu adı verilen bağımsız ve tarafsız üçüncü kişi eşliğinde yürütülen esnek bir anlaşmazlık çözüm sürecidir. Arabuluculuk, taraflara mahkemede elde edilemeyecek fırsatlar sunar; iletişim sorunlarının giderilerek, problemlerin konuşulması ve üzerinde anlaşılabilir alanların ortaya çıkarılması için olanak sağlar. Arabuluculuk süreci genellikle gönüllülük temelinde yürütülür. Taraflar kendi kararlarını kendileri verirler ve arabulucunun karar verme yetkisi yoktur.

Bu nedenle arabuluculuk geleneksel dava sürecine göre önemli avantajlar sunmaktadır.

Arbuluculuk, aylar hatta yıllarca süren dava yoluna göre daha hızlıdır ve birkaç gün ya da birkaç hafta içinde tamamlanır. Uyuşmazlıkların kısa sürede çözülmesi ile tarafların gündelik yaşamlarına dönmeleri kolaylaşır.

Ayrıca arabuluculuk süreci, yargı yoluna göre daha ekonomiktir. Yargılama aşamasındaki gibi harç ve davanın başında yatırılması gereken keşif, bilirkişi, tanık ücreti gibi dava giderleri de olmayacağından daha düşük maliyetlidir. Keza, uzun süren yargılama sürecinde duruşmalara katılırken tarafların harcadığı emek, zaman, yol vb. masraflar da bu süreçte söz konusu değildir.

Yargılama sürecinde kendini ifade edebilecek imkânı bulamayan taraflar, arabuluculuk sürecinde kendilerini rahatça ifade edebilir, diğer tarafı dinleyip anlayabilirler. Arabuluculuk esnek bir süreçtir. Arabulucu taraflar arasındaki iletişimi sağlar. Taraflarla etkin bir iletişim içinde olan arabulucu taraflar arasında iletişim kurulmasına destek olur; tarafların ihtiyaçlarına ve menfaatlerine dikkat çeker.

Arabuluculuk sürecinin en önemli faydası, yıllarca sürebilecek yargılama süreci sırasında zarar görme olasılığı yüksek olan ilişkilerin korunmasını ve sürdürülebilmesini sağlamasıdır. Arabuluculuk işbirliğine dayalı ve çekişmeli olmayan bir süreç olduğundan ve mutlaka taraflardan birinin kazanıp diğerinin kaybetmesiyle sonuçlanmak zorunda olmadığından, taraflar arasındaki ilişkilerin korunması genellikle mümkün olur.

Ayrıca, yargılamadan farklı olarak arabuluculukta kontrol tamamen tarafların elindedir. Bu da tarafların müzakerelerde çok daha fazla söz hakkına sahip olması ve bunların sonucunu daha fazla kontrol edebilmesi anlamına gelir. Süreçte kazanan ve kaybeden yoktur; taraflar haklı ya da haksız olduklarını kabul etmek zorunda değildir. Anlaşma her iki tarafın da onayıyla yapılır ve bu nedenlerle genellikle arabuluculukta tarafların memnuniyet seviyesi daha yüksektir.

Arabuluculuğun düşük maliyetle ve hızlı bir biçimde iyi sonuçlar elde edilen bir süreç olması sebebiyle, taraflar arabuluculuk neticesinde çözüme kavuşan uyuşmazlıklarda sağlanan anlaşmaya mahkeme kararına nispeten daha fazla uyum gösterme eğilimindedir.

Bu bağlamda arabuluculuk, Türk Hukuk Sistemi'nde 22 Haziran 2012 tarihinde 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ve birincil mevzuata ek olarak 26 Ocak 2013 tarihinde Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği yayımlanmasıyla uygulanmaya başlamıştır.

Bu el kitabı hâkimler, mahkeme çalışanları ve arabuluculara arabuluculuk ve faydaları hakkında bilgi vermek, mahkeme kullanıcılarının arabuluculuğa nasıl teşvik edilebileceğini açıklamak ve mahkeme kullanıcılarının arabuluculukla ilgili sorularını yanıtlamak amacıyla hazırlanmıştır.

2

Mahkemenin Tarafları Arabuluculuğa Yönlendirmesi

Hukuki Çerçeve

Türkiye’de arabuluculuk, 22 Haziran 2012 tarihinde 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun (HUAK) Resmi Gazetede yayınlaması ile yürürlüğe girmiştir. İkincil mevzuat olarak 26 Ocak 2013 tarihinde Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği (HUAK Yönetmeliği) yayımlanmasıyla da uygulanmaya başlamıştır.

Bu iki mevzuat Türkiye’de arabuluculuğun işleyişi ile ilgili temel ilkeleri kapsamaktadır.

Bunun dışında ek olarak

- Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi (her yıl yenilenmektedir)
- Arabuluculuk Sistemi ve Arabulucular için Model Etik ve Uygulama Kuralları mevcuttur.

Her arabulucu, arabuluculuk faaliyetini yürütebilmek için arabuluculuk eğitimi alarak Adalet Bakanlığı tarafından uygulanan yazılı ve sözlü sınavları geçtikten sonra, Adalet Bakanlığı tarafından tutulan Arabulucular Siciline kayıtlı olmak zorundadır (HUAK Madde 2, HUAK Yönetmeliği Madde 4).

Taraflar, arabulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak veya bu süreçten vazgeçmek konusunda serbesttirler (HUAK Madde3, HUAK Yönetmeliği Madde 5).

Süreçte gizlilik ilkesi uygulanır. Arabuluculuk sırasında paylaşılan bütün bilgi ve belgeler gizli tutulur (HUAK Madde 4, HUAK Yönetmeliği Madde 6).

Arabuluculuk sırasında yapılan açıklamalar ile paylaşılan belgeler başka bir amaçla kullanılamaz (HUAK Madde 5, HUAK Yönetmeliği Madde 7).

Arabulucu tarafsızdır ve taraflara eşit davranmakla yükümlüdür (HUAK Madde 9, HUAK Yönetmeliği Madde 8).

Taraflar uyuşmazlığın çözümüne yönelik bir anlaşmaya vardığında, ya da süreçten vazgeçip çekildiğinde veya arabulucunun süreci sona erdirmeye yetkisini kullanması halinde arabuluculuk sona erer (HUAK Madde 17, HUAK Yönetmeliği Madde 21).

Arabuluculuk faaliyeti sonunda taraflar bir anlaşmaya vardığında, yazılı bir anlaşma belgesi hazırlanır ve bu belge taraflar ve arabulucu tarafından imzalanır. Taraflar mahkemeden bu anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesini talep edebilirler (HUAK Madde 18, HUAK Yönetmeliği Madde 22).

Mahkemenin Tarafları Arabuluculuğa Teşvik Etmesi

Çeşitli ülkelerde mahkeme temelli ya da mahkeme teşvikiyle arabuluculuk uygulamalarında edinilen deneyimler, bu programların başarılı olabilmesi için hâkim teşvikinin önemli olduğunu göstermiştir. Arabuluculuk sürecinin yürütülmesinde ve tarafların arabuluculuğa teşvikinde hâkimin rolü çok önemlidir.

Hâkimler dava açıldıktan sonra ön inceleme aşamasında dava dilekçesinin esasa kaydedilmesinden itibaren davanın arabuluculuğa yönlendirilme olasılığını dava dilekçesini dikkatli bir biçimde inceleyerek değerlendirmelidirler.

Araştırmalar arabuluculuğun hâkim tarafından teşvik edildiği durumlarda daha başarılı olduğunu ve bu teşvikin oldukça etkili olabildiğini ortaya koymuştur. Ancak arabuluculuğa yönlendirme süreci hassas bir dengenin gözetilmesini gerektirmektedir.

Bütün bunların yanında, arabuluculuk dava açan taraflar ve hukukçular tarafından bilinen bir kavram olsa da, arabuluculuğun uyuşmazlıkların çözümü konusunda nasıl bir potansiyele sahip olduğu pek de bilinmemektedir. Bu nedenle arabuluculukla ilgili olarak hem arabuluculuğun ne olduğu hem de ilgili uyuşmazlığı çözme potansiyeline ilişkin bilgilendirme yapılması gerekmektedir. Bu bilgilendirme mümkün olduğunca bizzat taraflara yapılmalıdır.

Arabuluculuğa Teşvikin Zamanlaması

Arabuluculuğa teşvik, dava dilekçesinin kaydedilmesinden dava sonuçlanıncaya kadar yargılamanın her aşamasında yapılmalıdır. Bununla birlikte en uygun zaman ön inceleme duruşmasıdır.

Hukuk tevzi bürosundan mahkeme kalemine dava dilekçesi geldiği andan itibaren teşvik için hazırlık yapılmalıdır. Davanın arabuluculuğa uygun olduğu tespit edilirse, tensip yapılırken dava dilekçesi ile birlikte UYAP ortamında bulunan "Arabuluculuk Bilgilendirme Formu" (Ek-A) ile Arabuluculuk Broşürü (Ek-E) davalıya ve davacıya ayrı ayrı tebliğ edilmelidir. Bu husus, tensip zaptına ve tebligat parçalarının üzerine ayrı ayrı yazılmalıdır. Bu usül cevap dilekçesi ile replik ve düplik dilekçelerinin tebliğleri aşamasında da yapılmalı, böylece davanın taraflarının arabuluculuk sürecinden yazılı olarak yoğun şekilde bilgilendirilmesi sağlanmalıdır. Ön inceleme aşamasında, daha ön inceleme duruşma günü verilmemişken taraflardan birisi veya her ikisi ya da taraf vekilleri mahkeme kalemine veya hâkimine geldiği takdirde, mahkeme personeli tarafından arabuluculuk süreci hakkında yeterli bilgi verilebilmeli, gerektiğinde adliye içindeki Arabuluculuk Bürosuna yönlendirme sağlanmalıdır.

Esasen en etkin bilgilendirme ve teşvik yöntemi, davanın asillerinin bizzat ön inceleme duruşmasına davet edilebilmesi ve bu duruşmada hâkim tarafından yapılan doğrudan bilgilendirme ve teşviktir.

Dilekçelerin teatisi ve delillerin toplanması aşaması olan ön inceleme aşaması tamamlandıktan sonra, taraflar eğer arabulucuya gitme hususunda başvuru yapmamışlarsa, 6100 Sayılı HMK'nın 139 ncu maddesi uyarınca ön inceleme duruşmasına davet için taraflara çıkarılacak tebligat davetiyelerine, tarafların arabuluculuğa bizzat mahkeme hâkimi tarafından yönlendirileceği hususu belirtilmelidir. Hatta 7201 Sayılı Tebligat Kanununun 11 inci maddesi uyarınca vekille takip edilen davalarda vekile tebligat yapılması zorunlu olduğundan, asillerin duruşma salonunda hazır edilmesi yönünde vekile ihtar yazılabilir. Basit usule tabi davalarda duruşma günü tensip zaptıyla birlikte verilebileceğinden aynı işlem tensiple yapılabilir.

Aynı şekilde, arabuluculuğun tanıtılıp farkındalığın artırılması ve yerleşmesinin sağlanması amacıyla, Projenin pilot uygulamaları kapsamında, bazı pilot mahkeme hâkimleri 6100 sayılı HMK'nın 140ncı ve 320nci maddeleri

kapsamında yapılan ön inceleme duruşmalarına birden fazla dosyanın asillerini davet ederek arabuluculuk hakkında toplu bilgilendirme yapmışlardır. Hâkim tarafından davanın asillerine bizzat yapılan bilgilendirmelerin vekillere yapılan bilgilendirmelerden daha etkin ve faydalı olduğu bu süreçte gözlenmiştir.

Ayrıca, ön inceleme duruşmasından sonra yargılama sonuçlanıncaya kadar ilk derece mahkemesince tahkikat ve sözlü yargılama aşamalarında, keza İstinaf ve Yargıtay aşamalarında dahi taraflar dostane çözüm yolu olan arabuluculuğa teşvik edilmeli ve gerekli yönlendirme yapılmalıdır. 6325 sayılı kanun ve ilgili yönetmelik ve diğer mevzuat hükümlerinde bunu engelleyen hiç bir hüküm yoktur.

Hangi Dava Türleri Arabuluculuğa Elverişlidir?

Arabuluculuk Kanununun 1. maddesi uyarınca, yabancılık unsuru taşıyan uyuşmazlıklar da dâhil olmak üzere tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş ve işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıkları arabuluculuğa elverişlidir. Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş ve işlemler; başka bir anlatımla, tarafların bir özel hukuk uyuşmazlığında sulh, kabul, gibi hukuki işlemleri herhangi bir mahkeme kararına ihtiyaç duymadan yapabilmelerini, tarafların iradelerinin birleşmesinin bir hâkim kararı olmadan sonuç doğurabilmesini ifade etmektedir.

Ancak aile içi şiddet iddiası içeren uyuşmazlıklar arabuluculuğa elverişli değildir. Kamu düzeni kavramı tek başına uyuşmazlığın arabuluculuğa elverişli olup olmadığını anlamak için yeterli değildir. Bu kavramın içinin doldurulması her somut olaya göre değişecektir. Bu husus Yargıtay içtihatları ve gelişecek Bölge Adliye Mahkemesi (İstinaf) içtihatları ile belirlenecektir.

Arabuluculuğa Yönlendirilmesi Uygun Olan Davaların Seçilmesinde Kullanılacak Kriterler

Tarafları arabuluculuğa yönlendirecek hâkim ilgili davanın arabuluculuğa elverişli olduğuna emin olmalıdır. Ancak arabuluculuğun başarısında bunun kadar önemli başka kriterler de söz konusudur. Araştırmalar tarafların arabuluculuğa yönlendirilmesinde uygulanan standart kriterler olmadığını gösterse de genel olarak “yönlendirme göstergeleri” denebilecek bazı kriterler mevcuttur.

En önemli gösterge tarafların müzakere için istekli olmasıdır. Deneyimli arabulucular arabuluculuğun başarısını belirleyen şeyin dava türü değil, tarafların tavır ve görüşleri olduğu konusunda hemfikirdir. Taraflar anlaşmazlıkları için bir çözüm geliştirmek üzere tartışmaya hazır olmalı ve bunu yapabilecek kabiliyete sahip olmalıdır. Bir yandan da ortak çıkarlarını belirlemek için çaba göstermelidirler. Ancak, iyi bir arabulucu, tarafların masaya oturmak konusunda isteksiz olduğu uyuşmazlıklarda bile, taraflara sorunların çözümünde ve uyuşmazlıkla ilgili riskleri değerlendirme konusunda yardımcı olarak onları cesaretlendirip, başarılı olabilmektedir.

Tablo1. Arabuluculuk göstergeleri

Göstergeler

Yargı sürecinde ortaya konulandan daha fazla menfaat, sorun ya da anlaşmazlık söz konusudur.

Taraflara gizlilik ilkesi temelinde yaklaşılması önemlidir; tarafların her biri ile ayrı toplantılar yapılabilir.

Korunmaya değer uzun vadeli ilişkiler ve gelecekte korunması gereken ortak menfaatler vardır (aile, komşuluk, iş ilişkileri, uzun vadeli sözleşme gibi).

Uyuşmazlığın içinde yargılamaya taraf olanların dışında başka taraflar da vardır.

Aynı taraflarla ilgili derdest durumda olan başka davalar vardır.

Uyuşmazlığın hızlı bir biçimde çözümü istenmektedir.

Yargı sürecinin, uyuşmazlığın değerine göre orantılı olmayan yüksek bir maliyete sebebiyet vermesi olasıdır.

Taraflar "mahkeme yorgunudur".

Davanın karara bağlanması için karmaşık bir süreçten geçilme olasılığı vardır.

Mahkeme kararının icrası zor olabilir.

Uzun vadede kalıcı bir çözüm gereklidir.



Arabuluculuk Süreci

Kimi zaman uyuşmazlığın tarafları adliyeye arabuluculuk talebiyle gelebilir. Ancak tarafların arabuluculuk hakkında ve arabuluculuğun uyuşmazlık çözümünde nasıl yardımcı olabileceğine ilişkin yeterli bilgisi olmayabilir.

Taraflar, mahkemede açılmış bir davaları olsa da olmasa da arabuluculukla ilgili bilgi edinmek isteyebilir. Tarafların arabuluculuğa erişebilmeleri için mahkemede bir davası olmasına gerek yoktur. Bu nedenle bu el kitabı çerçevesinde iki arabuluculuk süreci ele alınacaktır:

- Yargılama süreci başlamadan önce arabuluculuk (Mahkeme dışı)- Dava Öncesi
- Yargılama süreci başladıktan sonra arabuluculuk. (Mahkeme temelli veya hâkim teşvikiyle)-Dava Sonrası

Yargılama Süreci Başlamadan Önce Arabuluculuk (Mahkeme Dışı Arabuluculuk)

Başvuran taraf arabuluculuk konusunu bir yakınından veya avukatından duymuş olabilir veya televizyonda, bir broşürde ya da posterde görmüş olabilir.

Bu durumda arabuluculukla ilgili daha fazla bilgi edinmek için birkaç seçenek mevcuttur:

- Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Daire Başkanlığı Destek Hattını (0312 414 81 15) aramak;
- www.adb.adalet.gov.tr web sitesini ziyaret etmek (**http://www.adb.adalet.gov.tr/arabulucu**)
- Buldukları yerdeki adliyeler içerisinde kurulan arabuluculuk bürolarına telefon etmek ya da şahsen gitmek.
- Buldukları yerdeki arabuluculuk derneklerinden destek almak.
- Varsa buldukları yerdeki özel arabuluculuk merkezlerinden destek almak.

Bilgilenen taraf arabuluculuğa başvurmaya karar verebilir. Konuyu varsa vekili ile görüşmek isteyebilir. Akabinde karşı ta-

rafa arabuluculuğa başvurmayı teklif edebilir. Karşı tarafın bu teklifi kabul etmesi halinde, bir sonraki adım bir arabulucu seçmek olacaktır.

Alternatif olarak, başvuran taraf kendisi bir arabulucu seçip karşı tarafın onayını alabilir. Eğer başvuran taraf karşı tarafla temasa geçemiyorsa, arabulucu genellikle başvuran taraf adına karşı tarafla temasa geçer. Karşı tarafa örnek arabuluculuk davet mektubunu gönderir.(Ek-H)

Tarafların arabuluculuk sürecine katılma ve arabulucu konusunda anlaşmalarını müteakip, arabulucu taraflarla iletişime geçer ve her iki tarafa da uygun bir yer ve zaman belirleyip, arabuluculuk toplantısı düzenler.

Arbulucu, tarafların arabuluculuk müzakerelerine başlamadan önce uyumsuzluklarını arabuluculuk yoluyla çözmeyi kabul ettiklerine dair bir sözleşme hazırlar. Adalet Bakanlığı, Arabuluculuk Daire Başkanlığı'nın web sitesinde (<http://www.adb.adalet.gov.tr/Sayfalar/Teskilat/mevzuat/tarife-index.html>) bulunan ücret tarifesine göre arabuluculuk ücretini belirler.

Eğer taraflar arabuluculuk süreci neticesinde bir çözüme ulaşırlarsa, arabulucu bir anlaşma belgesi hazırlar. Bu anlaşma belgesi, taraflar ve arabulucu tarafından imzalanır. (Ek-M)

Arbuluculuk anlaşması her iki taraf için de bağlayıcıdır. Taraflar istedikleri takdirde, asıl uyuşmazlık hakkındaki görev ve yetki kurallarına göre yetkili olan mahkemeden bu anlaşma için icra edilebilirlik şerhi talep edilebilir. Bunun üzerine icra edilebilirlik şerhi verilen anlaşma ilam niteliğinde bir belge haline gelir. Eğer arabuluculuk süreci başarısızlıkla sonuçlanırsa davacı taraf mahkemede her zaman dava açma hakkına sahiptir.

Yargılama Süreci Devam Ederken Arabuluculuk (Mahkeme Temelli Arabuluculuk)

Taraflar; yargılama sürecinden önce arabulucuya başvurulabilecekleri gibi yargılama süreci başladıktan sonra da arabuluculuğa başvurabilirler. Tarafların arabuluculuk sürecine katılımları aşağıdaki biçimlerde de olabilir:

- Hâkim tarafından kendi davalarında arabuluculuğun yararları konusunda bilgilendirilebilirler;
- Hâkimden bilgi alan avukatları tarafından bilgilendirilebilirler;
- Adliyede dava açarken hukuk tevzi bürosundan arabuluculukla ilgili bilgi alabilirler;

- Adliyede arabuluculuk bürosu varsa orayı ziyaret edebilirler;
- Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Daire Başkanlığı Destek Hattını arayabilirler.
- Arabulucuların özel bürolarına veya özel arabuluculuk merkezlerine gidip bilgi alabilirler.
- Arabuluculuk derneklerinden bilgi alabilirler.

Taraflar genelde mahkeme personeli veya hâkimlerden arabuluculukla ilgili bilgi almaktadır ve bu süreç taraflara uyumsuzluklarının çözümünde yardım sağlamaktadır.

Hâkim, tensip zaptını hazırlarken dava dilekçesine Ek A'da örnek olarak verilen bilgi formunu da ekleyerek davacıya ve davalıya gönderir ve bu şekilde tarafları/vekillerini arabuluculuk konusunda bilgilendirerek, teşvik sürecine başlamış olur. Hukuk Tevzi Bürosunda taraflara arabuluculukla ilgili bilgilendirme yapılır ve Ek B'de yer alan form verilir. Adliye Arabuluculuk Bürosuna şahsen giden taraflardan da Ek C'de yer alan formu doldurmaları istenir.

Mahkeme Hâkiminin Teşviki

Hâkim, derdest davanın arabuluculuğa elverişli olduğuna kanaat getirirse, arabuluculukla ilgili bilgilerin yer aldığı Ek A'daki Arabuluculuk Bilgi Formunu davanın taraflarına ulaştırılmasını sağlar. Bu formda bulunan bilgilerin vekilleri tarafından müvekkillerine verilmesi beklenmektedir. Formda; arabuluculuğun faydaları, tarafların arabulucuya nasıl ulaşacakları ve arabuluculuk sürecini nasıl başlatabileceklerine ilişkin bilgiler verilmektedir.

Bu forma ilaveten, hâkim, tarafları, ilgili adliyede varsa Arabuluculuk Bürosuna yönlendirebilir. Bazı durumlarda vekiller ve/veya taraflar, hâkim önüne çıktıktan sonra doğrudan ilgili adliyedeki Arabuluculuk Bürosuna gidebilir (bkz. aşağıdaki bilgiler).

Arabuluculuk Bilgi Formunda, tarafların arabuluculuğa gitmeye karar vermeleri halinde mahkemeye bilgi vermeleri gerektiği, bu durumda yargı sürecinin mahkeme tarafından üç ayı geçmemek üzere erteleneceği açıklanmaktadır. Tarafların ortak başvurusuyla bu süre üç ay daha uzatılabilir.

Formda ayrıca arabuluculuk faaliyeti sonunda bir anlaşmaya varılması halinde bir anlaşma belgesi düzenlenebileceği; taraflar ve arabulucu tarafından imzalanacak bu anlaşma belgesinin icra edilebilirlik şerhi için aynı mahkemeye sunulabileceği bilgisi yer almaktadır.

Hukuk Tevzi Bürosu

Taraflar, şahsen hukuk tevzi bürosuna başvurduklarında, açılacak olan davanın UYAP Bilişim Sistemince harca tabi olup olmadığı belirlenir.

Eğer dava harca tabi ise personel EK B’de bulunan Hukuk Tevzi Arabuluculuk Bilgi Formunu ve harçlandırma formunu ilgili tarafa verir. Hukuk Tevzi Bürosu personeli ayrıca taraflara arabuluculukla ilgili genel bilgi vermelidir. Ek E’de bulunan broşürün bir nüshası, ilgili tarafa ve/veya vekiline verilir.

Bahse konu tarafın arabuluculuğa başvurmak istemesi halinde, Hukuk Tevzi Bürosundaki personel daha fazla bilgi alabilmesi ve özellikle de uyuşmazlığın çözümünde yardımcı olabilecek bir arabulucuyu nasıl seçeceklerini öğrenmesi için ilgili tarafı Arabuluculuk Bürosuna yönlendirebilir.

Eğer dava mahkeme harcına tabi değilse, Hukuk Tevzi Bürosundaki personel yine ilgili tarafa doldurması için Arabuluculuk Bilgi Formunu verir; ancak harçlandırma formunu hazırlamaz. Yukarıda belirtildiği gibi ilgili taraf daha fazla bilgi edinmek isterse, büro personeli kendisini Arabuluculuk Bürosuna yönlendirebilir.

Taraflardan biri arabuluculukla ilgilenmiyorsa ve bu durumu formda belirtirse, bu form tevzi formuna bir ek olarak dosyaya eklenir ve dava dosyası ile birlikte gönderilir. Formda arabuluculuğun neden tercih edilmediğinin açıklanması istenir; böylelikle hâkim davanın nasıl görüleceğine karar verirken bu bilgiyi göz önünde bulundurur.

Arabuluculuk Bürosu

Yukarıda anlatıldığı üzere, taraflar ya da vekilleri hâkim ya da Hukuk Tevzi Bürosu personeli tarafından Arabuluculuk Bürosuna yönlendirilebilir. Buna alternatif olarak, taraflar ya da vekilleri başka bir nedenle adliyeye geldiklerinde de Arabuluculuk Bürosuna gidebilir ve arabuluculukla ilgili bilgi edinebilirler. Bu nedenle tarafların Arabuluculuk Bürosuna ilk gelişlerinde personelin aşağıdaki bilgileri öğrenmesi gerekir:

- Uyuşmazlık var mıdır?
- Gelen kişi uyuşmazlıkta taraf mıdır, vekil midir?
- Hukuk Tevzi Bürosu tarafından davanın dağıtımı yapılmış mıdır?
- Hukuk Tevzi Bürosu tarafından mı yönlendirilmişlerdir?

- Bir hâkim tarafından mı yönlendirilmişlerdir?
- Arabuluculuk konusunda bilgileri var mıdır?

Arabuluculukla ilgili bilgileri yoksa ya da yeterli değilse büro personeli taraflara ilgili broşürleri verebilir ve arabulucu seçimi, arabuluculuk ücretleri gibi hususlarda arabuluculukla ilgili genel bilgileri aktarabilir (Ek O).

Bunu takiben ilgili taraftan ya da vekilden Ek C'deki Arabuluculuk Bilgilendirme ve Başvuru Formunu doldurması istenir.

Taraflardan biri arabuluculuğa gitmeye karar verirse Büro personeli öncelikle belirlenen veya tercih edilen bir arabulucu olup olmadığını sorar. Belirlenen ya da tercih edilen bir arabulucu olmaması durumunda UYAP ekranından arabulucu atama sürecini başlatabilir (Ayrıca bkz. Ek D).

UYAP'a erişimi olan personel sisteme giriş yaparak tarafların ve davanın (dava: hâkim teşviki ile geldiyse) veya dosyanın (dosya: tevzi bürosu tarafından henüz dava açılmadan yönlendirildiyse) ayrıntılarını yazabilir. Sistem doğrudan atanan arabulucuyu arayacak biçimde ayarlanmıştır; arabulucu cevap verip sistem üzerinde davayı veya dosyayı kabul ettikten sonra tarafla temasa geçer ve daha sonra da arabuluculuğa gitme konusunda onayını almak üzere diğer tarafla iletişime geçer.

Her iki taraf da arabuluculuk sürecini başlatmak konusunda istekliyse uygun bir zaman ve yer tespit edilerek arabuluculuk görüşmelerine başlanır.

Arabuluculuk

Arabulucu öncelikle, her iki tarafa arabuluculuk süreciyle ilgili bilgi verir ve istenirse Ek G'de bulunan "Bilgi Tutanağı"nı doldurarak her iki tarafa imzalatır. Tutanağın birer örneği bütün taraflara verilir.

Bu süreci takiben; arabuluculuk süreci başlamadan önce arabulucu Ek I yer alan anlaşma metinlerine uygun bir Arabuluculuk Sözleşmesi hazırlar. Arabuluculuk kurallarının belirlendiği bu anlaşma belgesi imzalandıktan sonra tüm taraflara verilir.

Arabulucu tarafların Adalet Bakanlığı, Arabuluculuk Daire Başkanlığı'nın web sitesinde (<http://www.adb.adalet.gov.tr/Sayfalar/Teskilat/mevzuat/tarife-index.html>) bulunan ücret tarifesine göre arabuluculuk ücretini ödemelerini sağlar.

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Mevzuatına göre, arabuluculuk süreci dava açılmadan önce arabulucuya başvuru hâlinde, tarafların ilk toplantıya davet edilmeleri ve taraflarla arabulucu arasında sürecin devam ettirilmesi konusunda anlaşmaya varılıp bu durumun bir tutanakla belgelendirildiği (Ek-K'da yer alan İlk Toplantı Tutanağı) tarihten itibaren işlemeye başlar.

Dava açılmasından sonra arabulucuya başvuru hâlinde ise bu süreç, mahkemenin tarafları arabuluculuğa davetinin taraflarca kabul edilmesi veya tarafların arabulucuya başvurma konusunda anlaşmaya vardıklarını duruşma dışında mahkemeye yazılı olarak beyan ettikleri ya da duruşmada bu beyanlarının tutanağa geçirildiği tarihten itibaren işlemeye başlar.

Arabuluculuk süreci farklı biçimlerde gerçekleşebilir; ancak genelde sıkça sorulan soruların yer aldığı Ek-O'da "Arabuluculuk Süreci Nasıl Yürütülür" başlıklı bölümde açıklanan yöntemlere göre gerçekleşir.

Eğer arabuluculuk sonunda taraflar bir anlaşmaya varırsa arabulucu tarafından yazılı bir anlaşma hazırlanır. Taraflar ve arabulucu tarafından imzalanan bu arabuluculuk anlaşmasının bir örneği Ek M'de görülebilir.

Arabuluculuk süreci tamamlandıktan sonra arabulucu ve taraflar Son Toplantı Tutanağını (Ek L'de) imzalarlar. Formun bir örneği Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Daire Başkanlığı'na UYAP üzerinden gönderilir.

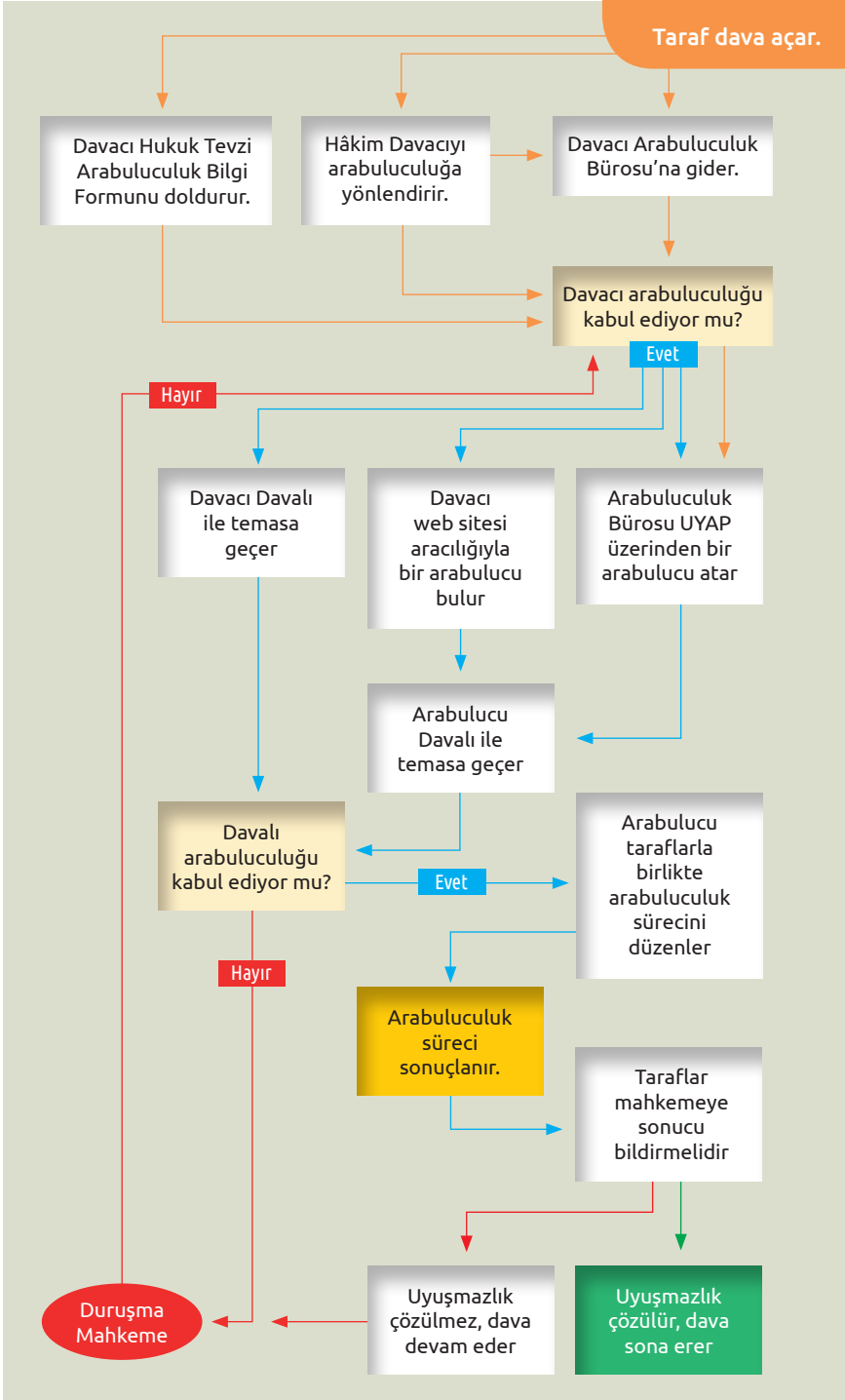
İcra Edilebilirlik

Arabuluculuk anlaşması her iki taraf içinde bağlayıcıdır. Anlaşmanın icra edilebilirliğine ilişkin şerh davanın görüldüğü mahkemeden talep edilebilir. Bu şerhi içeren anlaşma ilam niteliğinde belge sayılır (Ek N).

Eğer Arabuluculuk Süreci Sonunda Bir Anlaşmaya Varılamazsa

Eğer arabuluculuk süreci sonunda anlaşmaya varılamazsa, dava arabuluculuk süresince ertelendiği için davaya bakan hâkim konuyu ilk duruşmada ele alacak ve hukuki işlemlerin kaldığı yerden başlatılması hususunu duruşma zaptına geçirmek suretiyle yargılamanın devamı yönünde bir ara kararı verecektir.

Aşağıdaki akış şeması mahkeme yönlendirmesiyle başlatılan arabuluculuk sürecini göstermektedir:



Taraf Soru Formu

Arabuluculuk hakkında geri bildirimleri almak üzere arabuluculuk faaliyetine katılan taraflara yönelik bir on-line geri bildirim soru formu hazırlanmıştır. İlgili forma şu linkten ulaşılabilir: [<https://tr.research.net/r/TARAF>]

Arabulucular, uyuşmazlık arabuluculuk yöntemiyle çözülsün ya da çözülmesin, doldurmaları için formu veya ilgili linki uyuşmazlığın taraflarına vermeleri uygun olacaktır.

Bu anket, arabuluculuk hizmetlerimizin etkinliğini değerlendirmeye yardımcı olmak üzere hazırlanmıştır. Arabuluculukla ilgili görüşlerinizi almak istemekteyiz. Aşağıdaki soruları cevaplayarak bu konuda bize yardımcı olabilirsiniz. Vereceğiniz bütün cevaplar gizlilik kapsamındadır ve arabuluculuk hizmetinden yararlanan ve yararlanacakların alacağı hizmetin iyileştirilmesine yardımcı olacaktır. Anket kapsamında vereceğiniz yanıtlar hiçbir şekilde resmi, özel kişi veya kuruluşlara açıklanmayacak, vermiş olduğunuz bilgiler gizli tutulacaktır. Ankete katılımınız, ayırmış olduğunuz zaman ve desteğiniz için teşekkür ederiz.

1 İl adını belirtiniz.....

2 Cinsiyetinizi belirtiniz. 1- Kadın 2- Erkek

3 Yaşınızı belirtiniz.

1	18-24	
2	25-34	
3	35-44	
4	45-54	
5	55-64	
6	65 üzeri	

4 Mesleğinizi nedir?

5 En son bitirdiğiniz okul hangisidir?

1	İlköğretim	
2	Orta öğretim	
3	Lisans/lisansüstü	

- 6 Arabuluculuktan nasıl haberdar oldunuz? (birden fazla cevap seçebilirsiniz)

1	Akrabam veya arkadaşım kanalıyla	
2	Hukuk danışmanım / avukatım kanalıyla	
3	Televizyonda yayınlanan kamu spotu ile	
4	Broşür veya afiş yolu ile	
5	Mahkeme vasıtasıyla	
6	Diğer (Belirtiniz).....	

- 7 Arabuluculuk vasıtasıyla hangi tür uyuşmazlıkların çözülebileceğini düşünüyorsunuz? (birden fazla cevap seçebilirsiniz)

1	Aile Uyuşmazlıkları	
2	İş (Hukuku) Uyuşmazlıkları	
3	Ticari Uyuşmazlıklar	
4	Sigorta ile ilgili uyuşmazlıklar	
5	Diğer Uyuşmazlıklar (Okulda yaşanan çatışmalar, Şiddet önleme, Mağdur-Fail Arabuluculuğu, Kar amacı gütmeyen kuruluşlardaki uyuşmazlıklar)	
6	Hepsi	

- 8 Arabuluculuğa başvurmuş olduğunuz uyuşmazlık türü aşağıdakilerden hangisidir?

1	Aile Uyuşmazlıkları	
2	İş (Hukuku) Uyuşmazlıkları	
3	Sigorta Uyuşmazlıkları	
4	Ticari Uyuşmazlıklar	
5	Diğer (Belirtiniz).....	

9 Arabuluculuk hizmetine ilişkin memnuniyet derecenizi belirtiniz.

		Çok memnunum	Memnunum	Orta derecede memnunum	Memnun değilim	Hiç memnun değilim	Bilmiyorum/ Fikrim yok
1	Arabuluculukla ilgili mahkemeden almış olduğunuz yazılı bilgiden						
2	Mahkemenin, arabuluculuğun size nasıl yardımcı olabileceğine ilişkin yaptığı açıklamadan						
3	Bir arabulucu ile iletişime geçmekten						

10 Arabuluculuktan ne kadar memnun kaldınız?

		Çok memnunum	Memnunum	Orta derecede memnunum	Memnun değilim	Hiç memnun değilim
1	Arabuluculuk sürecine katılabilmiş olmaktan					
2	Arabuluculukta görüşlerimi ifade edebilmiş olmaktan					
3	Arabuluculuğa ayrılan süreden					
4	Arabulucunun profesyonelliği ve yardımseverliğinden					

11 Verdiği hizmet için arabulucuya ödediğiniz ücret hakkında ne düşünüyorsunuz?

1	Mahkeme ücretlerinden/ masraflarından daha düşük	
---	--	--

2	Mahkeme ücretlerinden/ masraflarından daha pahalı	
3	Verilen hizmet için yeterince makul bir ücret	
4	Verilen hizmete göre fazla pahalı bir ücret	

12 Arabuluculuk sürecinin genel uzunluğu hakkında ne düşünüyorsunuz?

1	Fazla uzun sürüyor / hala devam ediyor	
2	Uzun sürüyor / hala devam ediyor	
3	Fazla uzun sürdü ancak / tamamlandı	
4	Uzun sürdü ancak / tamamlandı	
5	Beklediğim uzunluk civarındaki sürede tamamlandı	
6	Beklediğim uzunluktan daha kısa sürede tamamlandı	
7	Oldukça kısa sürede tamamlandı	

24

13 Başka bir uyuşmazlıkta tekrar arabuluculuğa başvurur musunuz?

1	Evet	
2	Kararsızım	
3	Hayır	

14 Uyuşmazlık çözüm süreciniz ve almış olduğunuz arabuluculuk hizmetine ilişkin olarak başka yorum veya öneriniz var mıdır?

.....
.....

Anketimiz tamamlanmıştır. Katılımınız için teşekkür ederiz.

EKLER



- EK A ARABULUCULUK BİLGİLENDİRME FORMU
- EK B HUKUK TEVZİ ARABULUCULUK BİLGİLENDİRME FORMU
- EK C ARABULUCULUK BÜROSU BAŞVURU VE BİLGİLENDİRME FORMU
- EK D UYAP ARABULUCULUK BİLGİ SİSTEMİ
- EK E ARABULUCULUK BROŞÜRÜ
- EK F 2017 YILI ARABULUCULUK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ
- EK G BİLGİLENDİRME TUTANAĞI
- EK H ARABULUCUDAN TARAFA YAPILAN ARABULUCULUK DAVETİ
- EK I ÜCRET DÂHİL ARABULUCU SÖZLEŞMESİ
- EK J MODEL ARABULUCULUK SÖZLEŞMESİ (CEDR)
- EK K İLK OTURUM TUTANAĞI
- EK L SON TUTANAK
- EK M ÖRNEK ARABULUCULUK ANLAŞMA BELGESİ-TUTANAĞI
- EK N İCRA EDİLEBİLİRLİK ŞERHİ
- EK O SIKÇA SORULAN SORULAR
- EK P ARABULUCULUK BÜROSU PERSONELİNİN KULLANIMI İÇİN ÖNERİLEN METİN
- EK R İLETİŞİM BİLGİLERİ

EK A

ARABULUCULUK BİLGİLENDİRME FORMU

Mahkememize sunulan dilekçeler içeriğine göre dosyamıza konu hukuki uyuşmazlığın 6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu kapsamında tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği iş ve işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlığı olduğu anlaşılmalıdır;

Davet edildiğiniz ön inceleme duruşma gününde 6100 Sayılı HMK'nun (Yazılı usûl 140/2. maddesinde Basit Usûl HMK 320. madde) yer alan yasal zorunluluk nedeniyle arabuluculuğa başvurmaya teşvik edileceksiniz. Duruşma gününden önce de arabuluculuğa başvurma olanağı mevcut olduğundan arabuluculuk konusunda yasal bilgilendirme yapılması gerekmektedir, aşağıdaki hususlar bilginize sunulmaktadır.

Genel Bilgiler

Arabuluculuk alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinden biri olarak tarafların kendi aralarında uzman kişiler yardımıyla ekonomik ve yargılamaya oranla çok daha kısa sürede her iki tarafın da kabul edecekleri ortak bir çözüm üretme yöntemi olarak, tarihi geçmişimize ve milli kültürümüze uygun olduğu gibi başta Avrupa Ülkeleri ve Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere modern hukuk sistemlerinde de başarıyla uygulanan ve hukukumuzda da 22/06/2012 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 6325 Sayılı Yasa ile uygulanmaya başlayan bir uyuşmazlık çözüm yöntemidir.

Tanım

Arabuluculuk: Sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek, müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamaların ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve isteğe bağlı yürütülen bir uyuşmazlık çözüm yöntemidir.

Arabulucu: Bu faaliyeti yürüten ve Adalet Bakanlığındaki resmi sicile kayıtlı olan kişiye denir. (6325 Sayılı Yasa 2. madde, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanun Yönetmeliği 4. madde)

Temel İlkeler ve Uygulama Kuralları

- a **İhtiyari-İsteğe Bağlı Olma ve Eşitlik:** Bir arabulucuya başvurmakta, süreci devam ettirmek veya vazgeçmekte serbest ve tüm süreç boyunca eşit haklara sahip olacaksınız. (6325 Sayılı Yasa 3. madde, Yönetmelik 5. madde)
- b **Gizlilik:** Aksini kararlaştırmadığınız sürece arabuluculuk faaliyeti sırasında sunulan veya diğer şekilde elde edilen bilgi ve belgeler ile kayıtlar gizli olacak, hem arabulucu, hem de taraflar bu konuda gizliliğe uymak zorunda olacaktır. (6325 Sayılı Yasa 4. madde, Yönetmelik 6. madde)
- c **Beyan ve Belgelerin Kullanılmaması:** Tarafların arabuluculuk daveti veya arabuluculuğa katılma isteği, taraflarca ileri sürülen görüş ve teklifler, öneriler, herhangi bir vakıya veya iddianın kabulü, hazırlanan belgeler, mahkeme, hakem veya idari bir makam tarafından istenemeyecek, mahkemelerde delil olarak hükme esas alınamayacak ve bunlar hakkında tanıklık yapılamayacaktır. (6325 Sayılı Yasa 5. madde, Yönetmelik 7. madde)
- d **Özen ve Tarafsızlık:** Arabulucu görevini özenle, tarafsız bir biçimde yerine getirmek ve taraflar arasında eşitliği gözetmekle yükümlüdür. Seçtiğiniz arabulucu daha sonra aynı davada taraflardan birinin avukatı olarak görev üstlenemeyecektir. (6325 Sayılı Yasa 9. madde, Yönetmelik 8. madde)

Arabuluculuk Teklifi: Bu yazının ulaşmasından itibaren karşı tarafa gecikmeksizin arabulucuya başvurma teklifinde bulunabilir ve en geç 30 gün içinde dava konusu uyuşmazlığın arabulucu aracılığı ile çözümününde teklifinize cevap verilmesini isteyebilirsiniz. (6325 Sayılı Yasa 13. madde, Yönetmelik 17. madde)

Arabulucu Seçimi

Arabulucuya başvurma konusunda karşı tarafla anlaşmanız halinde <http://www.adb.adalet.gov.tr/arabulucu/> internet adresindeki Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığı birimindeki Güncel Arabulucular Listesi linkinden isim ve adres itibariyle resmi listeye kayıtlı Arabulucuların isim ve iletişim bilgilerine ulaşabilirsiniz.

Başkaca bir usul kararlaştırılmadıkça, bir veya birden fazla arabulucuyu karşı taraf ile anlaşarak belirtilen bu listeden seçebilirsiniz. (6325 Sayılı Yasa 14. madde, Yönetmelik 18. madde).

Arabulucu Ücreti

Arabulucunun yapmış olduğu faaliyeti karşılığı ücret ve masraf isteme hakkına sahip olup, arabulucunun ücretine ilişkin bilgilere Arabuluculuk Daire Başkanlığı'nın internet sitesinde yayınlanan Arabuluculuk Ücret Tarifesi'nden ulaşabilirsiniz. (6325 Sayılı Yasa 7. madde, Yönetmelik 12. madde) (<http://www.adb.adalet.gov.tr/Sayfalar/Teskilat/mevzuat/tarife-index.html>)

Arabuluculuk Faaliyetinin Yürütülmesi

Arabulucu tarafları toplantıya davet ederek, tarafları dinleyecek, tarafların önerilerini dikkate alarak tarafların ortak çözüm bulmalarına yardımcı olacaktır. (6325 Sayılı Yasa 15. madde, Yönetmelik 19. madde)

Arabuluculuk toplantılarına bizzat veya avukatınız aracılığıyla katılabileceksiniz.

Ayrıca, taraf avukatlarının arabuluculuk süreci konusunda müvekkillerini bilgilendirmelerinin görevleri kapsamında olduğu değerlendirilmektedir.

Arabulucuya başvuracağınızı birlikte Mahkememize bildirmeniz ve talebiniz halinde taraflara üç ayı geçmemek üzere süre verilebilecektir. Birlikte talep etmeniz halinde ise bu süre üç aya kadar daha uzatılabilecektir.

Arabuluculuğa başvurma konusunda anlaşmaya vardığınızı, Mahkememize bildirmeniz halinde, sürecin başlamasından sona ermesine kadar geçirilen süre, zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır. (6325 Sayılı Yasa 16. madde, Yönetmelik 20. madde)

Arabuluculuğun Sona Ermesi

Uyuşmazlık konusunda anlaşmaya varmanız, isteğe bağlı olarak arabuluculuk faaliyetinden vazgeçmeniz, görüşmelerden çekilmeniz veya arabuluculuk faaliyetini sona erdirmeniz halinde arabuluculuk süreci sona erecektir. (6325 Sayılı Yasa 17. madde, Yönetmelik 21. madde)

Tarafların Anlaşması

Arabuluculuk faaliyeti sonucunda anlaşmaya varmanız halinde, varılan anlaşmayı tespit edip arabulucu ile birlikte imzalayarak, uyuşmazlığınızı çözebileceksiniz. Ayrıca Mahkememizden bu anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesini talep edebilirsiniz. Bu şerhin verildiği anlaşma tutanağı ilam niteliğinde bir belge sayılacaktır (6325 Sayılı Yasa 18. madde, Yönetmelik 22. madde)

****Daha fazla bilgiye www.adalet.gov.tr Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığı internet adresinden (www.adb.adalet.gov.tr) ve ekte gönderilen broşürden ulaşabilirsiniz.****

EK B

HUKUK TEVZİ ARABULUCULUK BİLGİLENDİRME FORMU

Bu form, tevzi bürosu personeline dava açılış harçlandırma formu oluşturulduğunda sistem tarafından otomatik oluşturularak yazıcıya gönderilmekte ve taraflara verilmektedir.

Bu form, tarafları uyuşmazlıklarını dava yoluyla çözmeden önce arabuluculuk sisteminin avantajları hakkında bilgilendirmek ve arabuluculuk bürosuna yönlendirmek amacıyla oluşturulmuştur.

Arabuluculuk yöntemine başvuran tarafların büyük çoğunluğu uyuşmazlıklarını 1 gün ya da daha kısa bir sürede çözüme kavuşturmuşlardır.

Tevzi Personeli Dikkatine: Bu form, harca tabi davalarda harçlandırma formu düzenlenmeden önce, harca tabi olmayan davalarda ise tevzi formu düzenlenmeden önce başvuran tarafından doldurulacaktır. Uyuşmazlığın dava yoluyla çözülmek istenmesinin devamı halinde bu form tevzi formunun eki olarak dosyaya eklenecektir.

Davacılar için bilgi

Dava bir dilekçe ile açılır. Davanın tek bir davalısı olması halinde, dava dilekçesi 2 nüsha olarak tevzi bürosu veya tevzi işleri ile görevlendirilen yazı işleri müdürüne teslim edilir.

Dilekçe nüshalarından biri dava dosyasına konur, diğeri davalıya tebliğe gönderilir. Her dava açılırken davacıdan aşağıdaki harçlar peşin olarak alınır:

- Harca tabi davalarda: başvurma harcı,
- Nispi harca tabi davalarda: nispi karar ve ilam harcının dörtte biri,
- Maktu harca tabi davalarda: karar ve ilam harcının tamamı. Davacı yargılama harçlarının yanı sıra, gider avansı tarifesinde belirtilen avans tutarını da mahkeme veznesine yatırmak zorundadır. Dava dilekçesi:
- dava harca tabi ise harç ve gider avansı,
- harca tabi değilse gider avansı tahsil edildikten sonra tevzi edilir.

Tevzi formunun bir örneği başvuru sahibine verilir. Dava, dava dilekçesinin elektronik ortamda UYAP'ta tevzi edilerek kaydedildiği tarihte açılmış sayılır.

A Sadece Davacılar için

1 Arabuluculuk hakkında bilginiz var mı?

Evet

Varsa, bu bilgiye nasıl sahip oldunuz?

.....

Hayır

2 Uyuşmazlığınızı mahkemeye götürmeden dostane çözüm yöntemi olan arabuluculukla çözmek ister misiniz?

Evet

Cevabınız evet ise tevzi bürosu personelinden sizi arabuluculuk bürosuna yönlendirmesini isteyiniz.

Hayır

Bu aşamada cevabınız hayır olsa bile 6100 sayılı Hukuk Muhakemesi Kanununun 137. ve devam eden maddelerine göre ön inceleme aşamasında hâkim sizi arabuluculuğa teşvik edecektir. Eğer arabuluculuk yöntemini kabul ederseniz, yargılamanın her aşamasında uyuşmazlığınızı arabuluculukla çözebilirsiniz.

B Sadece Avukatlar için

1 Müvekkilinize arabuluculuk süreci hakkında bilgi verdiniz mi?

Evet

Hayır

2 Uyuşmazlığınızı mahkemeye götürmeden dostane çözüm yöntemi olan Arabuluculuk ile çözmek ister misiniz?

Evet

Cevabınız evet ise tevzi bürosu personelinden sizi arabuluculuk bürosuna yönlendirmesini isteyiniz.

Hayır

Cevabınız hayır ise uyuşmazlığınızın çözümünde arabuluculuk yöntemini tercih etmeme nedeninizi açıklayabilir misiniz?

.....
.....

Arabuluculuğu seçmeme nedenleriniz hâkim tarafından değerlendirilecektir.

Tevzi Personeli Dikkatine: Lütfen formla birlikte “Arabuluculuk Broşürünü” de veriniz.

Tarih / /

Lütfen iletişim bilgilerinizi yazınız.

Adı ve Soyadı	
Telefon no.	
Faks no.	
E-posta	

EK C

ARABULUCULUK BÜROSU BAŞVURU VE BİLGİLENDİRME FORMU

Bu formun amacı, Arabuluculuk Bürosuna başvuranların arabuluculuk konusunda ne kadar bilgi sahibi olduklarını ve uyuşmazlıklarını çözmek için arabuluculuğu kullanmak isteyip istemediklerini öğrenmektir. Arabuluculuk hakkında veya bu formun doldurulması konusunda sorularınızın olması halinde lütfen Arabuluculuk Bürosu çalışanlarına danışınız.

Başvuru sahibi tarafından doldurulacaktır.

- 1 Başvuru sahibinin sıfatı** Taraf [] Vekil [] Diğer [] (vasi)
- 2 Başvuru sahibinin cinsiyeti** Kadın [] Erkek []

A Merkeze Doğrudan Başvuru - Sadece Şahıslar İçin

- 1 Buraya gelmeden önce arabuluculuk hakkında hâlihazırda bilginiz var mıydı?**

Evet []

Varsa, bu bilgiye nasıl sahip oldunuz?

Hayır []

- 2 Tevzi bürosundan arabuluculukla ilgili bilgi aldınız mı ve arabuluculuk broşürünü okudunuz mu?**

Evet []

Hayır []

- 3 Uyuşmazlığınızı mahkemeye götürmeden dostane çözüm yöntemi olan arabuluculukla çözmek ister misiniz?**

Evet []

Hayır []

Cevabınız hayır ise; uyuşmazlığınızın çözümünde arabuluculuk yöntemini tercih etmeme nedeninizi açıklayabilir misiniz?

.....
.....

B Merkeze Doğrudan Başvuru - Sadece Avukatlar İçin

3 Müvekkilinize arabuluculuk süreci hakkında bilgi verdiniz mi?

Evet

Hayır

4 Uyuşmazlığınızı mahkemeye götürmeden dostane çözüm yöntemi olan Arabuluculuk ile çözmek ister misiniz?

Evet

Hayır

Cevabınız hayır ise uyuşmazlığınızın çözümünde arabuluculuk yöntemini tercih etmeme nedeninizi açıklayabilir misiniz?

C Mahkeme Yönlendirmesiyle Gelenler

Mahkeme Adı	Dosya no

Eğer arabuluculuk yöntemini kabul ederseniz, uyuşmazlığınızın çözümüne daha hızlı ve ekonomik olarak ulaşabilirsiniz.

C Mahkeme Yönlendirmesiyle Gelenler - Sadece Şahıslar İçin

Bu sorulara vereceğiniz cevaplar mahkeme hâkimi tarafından arabuluculuğa teşvikte dikkate alınacaktır.

1 Arabuluculuk hakkında bilginiz var mı?

Evet

Hayır

2 Uyuşmazlığınızı mahkemeye götürmeden dostane çözüm yöntemi olan arabuluculukla çözmek ister misiniz?

Evet

Hayır

Cevabınız hayır ise; uyuşmazlığınızın çözümünde arabuluculuk yöntemini tercih etmeme nedeninizi açıklayabilir misiniz?

.....

.....

C Mahkeme Yönlendirmesiyle Gelenler - Sadece Yasal Temsilciler İçin

1 Müvekkilinize arabuluculuk süreci hakkında bilgi verdiniz mi?

Evet

Hayır

2 Uyuşmazlığınızı mahkemeye götürmeden dostane çözüm yöntemi olan Arabuluculuk ile çözmek ister misiniz?

Evet

Hayır

Cevabınız hayır ise; uyuşmazlığınızın çözümünde arabuluculuk yöntemini tercih etmeme nedeninizi açıklayabilir misiniz?

Tarih / /

Lütfen iletişim bilgilerinizi yazınız.

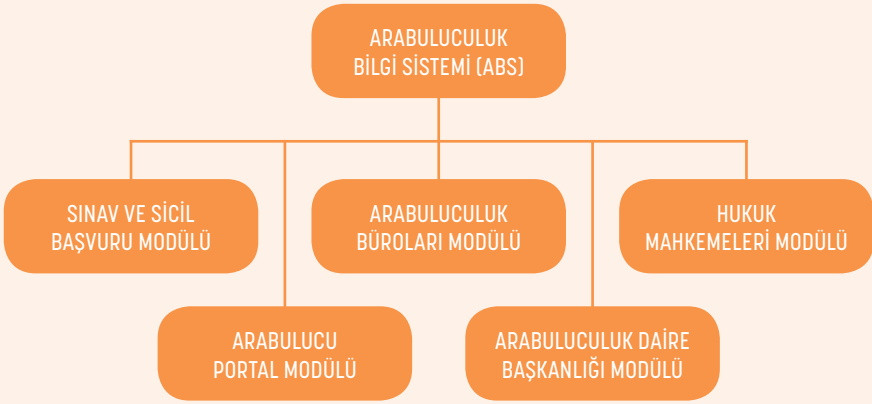
Adı ve Soyadı	
Telefon no.	
Faks no.	
E-posta	

EK D

UYAP ARABULUCULUK BİLGİ SİSTEMİ

Arabuluculuk Bilgi Sistemi, UYAP Bilişim Sisteminde 5 ayrı modül ile yer almaktadır.

- 1 Arabuluculuk Sınav ve Sicil Başvuru Modülü,
- 2 Arabulucu Portal Modülü,
- 3 Hukuk Mahkemeleri Modülü,
- 4 Arabuluculuk Büroları Modülü,
- 5 Arabuluculuk Daire Başkanlığı Modülü,



ARABULUCULUK SINAV VE SİCİL BAŞVURU MODÜLÜ

- Bu modülde arabuluculuk sınavına girecek adayların başvuru yapacakları ekranlar yer almaktadır.
- Başvuru ekranına girişler e-devlet üzerinden veya Adalet Bakanlığının internet sitesi üzerinden, e-devlet şifresi, e-imza ve m-imza ile sağlanmaktadır.
- Arabulucu portalına giriş yapıldıktan sonra kişinin arabuluculuk sicilinde kaydı varsa, arabulucu portal işlemleri modülüne, kaydı yoksa arabuluculuk sınav/sicil başvuru ekranlarına sistem tarafından yönlendirilmektedir.

- Arabuluculuk Sınav modülünde arabuluculuk başvurusunu yapan adaylarla ilgili Arabuluculuk Daire Başkanlığı tarafından sınav ve sicile kayıt ile ilgili işlemler gerçekleştirilmektedir.

ARABULUCU PORTAL MODÜLÜ

- Bu modülde arabulucu portalını kullanacak sicile kayıtlı arabulucuların arabuluculuk faaliyetlerini yürütürken yapacağı işlemler yer almaktadır.
- Arabulucu portalından aşağıdaki işlemler yapılabilmektedir.
- Dosya açma,
- Taraf bilgileri girişi,
- Toplantı tarihi verme,
- Son Tutanak hazırlama, Arabuluculuk Daire Başkanlığına UYAP üzerinden gönderme
- Arabuluculuk Daire Başkanlığı ile yazışma yapma,
- Arabuluculuk Bürosu tarafından yönlendirilen dosyanın “kabul” ya da “ret” işleminin yapılması.

HUKUK MAHKEMELERİ MODÜLÜ

- Hukuk mahkemelerinde dava açılış menüsünün altına «Arabuluculuk İşlemleri» adı ile yeni bir ekran oluşturulmuştur. Bu ekran ile tensip aşaması ve dava süreci devam ederken hâkimin tarafları arabuluculuğa davet etmesi ve mahkeme tarafında arabuluculuk ile ilgili yapılan işlemler yer almaktadır.
- Ayrıca hâkim tarafları arabuluculuk konusunda taraflara gönderdiği ve bilgilendirilmesini sağlayan, arabuluculuk bilgilendirme formunu bu ekrandan alıp kullanıcılara verebilmektedir. (Ek- A)
- Bu ekrandan; dosyanın arabuluculuğa uygun olup olmadığı, tarafların arabuluculuğa davet edilip edilmediği, davet tarihi ve verilen süre bilgisi girilmektedir.
- Davet için verilen süre sonunda tarafların arabuluculuğa gitme konusunda anlaşış anlaşmadığı, anlaşış iseler seçilen arabulucu, arabuluculuk dosya numarası, arabuluculuk dosya bilgileri ve durumu bilgisi girişi yapılmaktadır.

- Aynı ekrandan arabuluculuk dosyası eşleştirme, anlaşma tutanağının görüntülenmesi ve icra edilebilirlik şerhi girişi de yapılabilmektedir.
- Kullanıcıların taraflara arabuluculuğa davet için verilen sürenin sonunda tarafların arabuluculuk konusunda anlaşıp anlaşmadıkları bilgisinin girilmesi hususuna dikkat etmeleri gerekmektedir.

ADLİYE ARABULUCULUK BÜROLARI MODÜLÜ

- Bu modülde arabuluculuk bürolarının faaliyetlerini yürütürken yapacağı işlemler yer almaktadır. Memur ve yazı işleri müdürü rolleri bulunmaktadır.
- Arabuluculuk bürolarında aşağıdaki işlemler yapılabilmektedir:
- Arabuluculuk Başvuru Dosyası açma,
- Taraf bilgileri girişi,
- Arabulucu seçim işlemleri,
- Arabuluculuk Başvuru Dosyası Sonuç İşlemleri
- Genel Yazışma ekranları
- Arabuluculuk bürosu tarafından sadece arabuluculuk başvuru dosyası açılmaktadır.
- Arabuluculuk başvuru dosyası arabuluculuk bürosuna bilgi alma amacıyla gelen vatandaşlar için açılan dosya türüdür. Dosya kaydı sırasında en az bir taraf girişinin, başvuru taraf için TC kimlik numarasının ve uyumsuzluk türünün girilmesi zorunludur.
- Arabuluculuk Başvuru Dosyasının açılmasından sonra tarafların arabulucuya gitmeye karar vermesi durumunda “Dosyaya Arabulucu Ekleme” ekranından başvuru dosyasına arabulucu ekleme işlemi yapılmaktadır.
- Arabuluculuk başvuru dosyası sonuç işlemleri ekranı, açılan dosyaların sonuç işlemlerinin girişinin yapıldığı ekrandır. Sonuç bilgileri girilen dosyanın dosya durumu kapalı hale gelmektedir. Başvuru sonuç işlemlerinde aşağıdaki seçenekler bulunmaktadır:
- Arabulucuya Yönlendirildi
- Arabulucuya Yönlendirilemedi
- Genel dosya sorgulama ekranından dosya numarası, dosya türü, açılış tarihi, arabulucu ve taraf bilgileri girilerek dosya sorgulama işlemi yapılabilmektedir. Arama sonuçları adliye bazlı olarak getirilmektedir.

UYAP ARABULUCU PORTALI /ARABULUCULUK UYGULAMA FAALİYETLERİ

Arabulucuların, arabuluculuk faaliyetlerinin raporlanması, denetlenmesi ve takibinin yapılması, arabulucuların işlemlerini elektronik ortamda daha güvenli ve hızlı yapılabilmeleri için Arabulucu Portalı oluşturulmuştur.

Arabulucu Portalının kullanıcıları Arabuluculardır. Arabulucu Portalı arabuluculara açılmış ve tüm Arabuluculuk bürolarına UYAP sistemi üzerinden Arabuluculara görevlendirme yapılabilmesi için resmi yazı yazılmıştır. Bu sistemin hedefi; Adliye arabuluculuk bürolarına iletilen taleplerin arabulucular arasında dağıtılmasını sağlamaktır; görev almak isteyen arabulucular arasında kuralları önceden belirlenerek arabulucuların atanmasında farklılığa neden olmayacak şekilde ve kayıtlı tüm sistem kullanıcılarına açık olup, başvuru sayısının artması halinde de ihtiyaca cevap verebilecek otomatik bir görevlendirme sistemi oluşturmaktır.

Sistem arabuluculuk bürolarının, kendilerine gelen arabulucu başvurularını ve taleplerini gecikmeksizin bu görevi kabul etmeye hazır olan arabuluculara yönlendirmesi şeklinde tasarlanmıştır. Bu şekilde, arabulucular görev almaya uygun oldukları zamanları önceden sistemde belirterek, aktif arabulucular listesinde yer almaktadırlar. Sistem aynı zamanda talep ve görevlendirme sayısı arttığında da bu ihtiyaca cevap verebilecek şekilde düzenlenmiştir.

ARABULUCU PORTALI

Arabulucu portalına Arabulucular <https://arabulucu.uyap.gov.tr> adresinden giriş yapılacaktır. Kullanıcı giriş ekranında e-devlet, e-imza ve m-imza ile sisteme girebileceği üç alan bulunmaktadır.

Arabulucu için oluşturulan ana sayfada; Arabulucunun Arabuluculuk Bürolarından dosya isteyip istemediği, kendi özet bilgilerini, arabuluculuk portalında yaptığı işlemler, Toplam Dosya Sayısını, Onay Bekleyen İş Sayısını, Kabul Edilen ve Reddedilen Dosyalar yer almaktadır.

Arabuluculuk portalı sayfasının ana menüsünde "İş Listesi", "Dosya Aç", "Dosyalarım", "Başkanlık ile Yazışma", "Raporlar", "Kişisel Bilgilerim" ve "Duyurular" ana başlıkları bulunmaktadır.

Arabuluculara UYAP yoluyla nasıl dosya verilir

Arabuluculuk portalına <https://arabulucu.uyap.gov.tr> adresinden Arabulucular tarafından giriş yapılabilir. Kullanıcı giriş ekranında e-devlet, e-imza ve m-imza ile sisteme girebileceği üç alan bulunmaktadır.

Arabulucu için oluşturulan ana sayfada; Arabulucunun Arabuluculuk Bürolarından dosya isteyip istemediği, kendi özet bilgilerini, arabuluculuk portalında yaptığı işlemler, Toplam Dosya Sayısını, Onay Bekleyen İş Sayısını, Kabul Edilen ve Reddedilen Dosyalar yer almaktadır.

Arabuluculuk portalı sayfasının ana menüsünde "İş Listesi" , "Dosya Aç", "Dosyalarım" , "Başkanlık ile Yazışma", "Raporlar", "Kişisel Bilgilerim" ve "Duyurular" ana başlıkları bulunmaktadır.

Arabuluculara UYAP yoluyla nasıl dosya verilir?

Arabulucu portalı ana sayfasında "Dosya Almak İstiyorum" u belirten arabulucular Arabuluculuk Büroları tarafından UYAP'ta Dosyaya Arabulucu Ekleme ekranında görünmektedir.

Aktif durumda olan Arabulucular, Arabuluculuk Büroları tarafından arabulucu öner seçeneği ile seçildiğinde "en düşük" puanlı arabulucu ilk olarak gelecektir. Uygun Arabulucu; talebin girildiği Arabuluculuk Büroları listesinde olan, aktif durumda olan ve puanı en düşük olan Arabulucudur.

Arabuluculuk Büroları UYAP üzerinden dosyaya Arabulucu eklemesi yaptığı zaman sistem üzerinden Arabulucunun sistemde kayıtlı cep telefonuna ve e-posta adresine otomatik olarak görevlendirme aldığına dair ve 24 saat içerisinde Arabulucu portalı üzerinden dosyaya cevap vermesine ilişkin mesaj ve e-mail gitmektedir.

Arabulucuların 24 saat içerisinde Arabulucu portalına giriş yaparak kendisine atanan dosyayı kabul etmesi gerekmektedir.

Arabulucu tarafından dosyanın kabul edilmemesi halinde; dosya görevlendirme için sıradaki en düşük puanlı arabulucuya otomatik olarak yönlendirilecektir.

Arabulucu tarafından dosyanın kabul edilmesi halinde; kabul ile onay işlemini yaparak görevi üstlendiğini bildirmesi gerekmektedir. Göreve kabul onayı veren Arabulucu için sistem açısından süreç başlamış olacaktır.

Arabulucu, arabulucu büroları dışında kendisine gelen bir uyuşmazlığı (tarafın bizzat başvurusu halinde) Portal ana sayfasını sol tarafında bulunan "Dosya Aç" seçeneğini tıklayarak Uyuşmazlık Türünü, Uyuşmazlık Miktarını, Tarafları ve varsa Taraf Vekillerini ekleyip "Kaydet/Dosya Aç" seçeneğini tıklayarak yeni dosya açmış olacaktır. Böylece uyuşmazlık sistem üzerinden dosya numarası alacaktır.

Arabulucu, Dosyalarım detayından dosyaya ait bütün bilgilere erişilebilmektedir.

Arabulucu, dosya numarası aldıktan sonra dosyaya elektronik ortamda toplantı tutanakları ekleyebilecektir.

Arabulucu, Portal ana sayfasının sol tarafında bulunan menülerden "Başkanlık ile Yazışma" seçeneğinden Daire Başkanlığına elektronik ortamdan "Yenileme Eğitim Belgesini ve Aidat Makbuzunu" gönderebileceği gibi "herhangi bir konu hakkında yazışma" da yapabilecektir.

Arabulucu, **son tutanağı da** elektronik ortamda elektronik imza kullanmak suretiyle sistem üzerinden Daire Başkanlığına gönderebilecektir.

EK E

ARABULUCULUK BROŞÜRÜ

ÖNEMLİ BİLGİ

Bu broşür, adalete hızlı erişimin en ekonomik ve en rahat yolu olan "Arabuluculuk" konusunda size genel bilgiler vermek için hazırlanmıştır. Anlaşılabilir olması için olabildiğince sadeleştirilmiş ve hukuki terimlerden arındırılmıştır. Eğer hukuki bir konuda anlaşmazlık yaşıyorsanız bilginlemek için broşürün tamamını okuyunuz.

Daha ayrıntılı bilgi edinmek için en yakın arabuluculuk merkezine başvurabilir, avukatınıza danışabilir ya da aşağıda adresi verilen internet sayfamızı ziyaret edebilirsiniz.

www.adb.adalet.gov.tr

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığı Danışma Hattı'na başvurabilirsiniz.

(0312) 414 81 15

Arabuluculuk yöntemi ile ilgili görüş ve önerileriniz bizim için değerlidir. Yukarıdaki danışma hattına önerilerinizi iletebilir, ayrıca görüşlerinizi için aşağıdaki e-posta adresimizi de kullanabilirsiniz.

adb@adalet.gov.tr



Arabuluculuk Bilgilendirme Merkezleri



Ankara Adliyesi
Arabuluculuk Merkezi
(0312) 509 31 61

Bursa Adliyesi
Arabuluculuk Merkezi
(0224) 272 50 04 dahili 2844
İstanbul-Cağlayan Adliyesi
Arabuluculuk Merkezi
(0212) 375 75 75 dahili 52530 - 52531

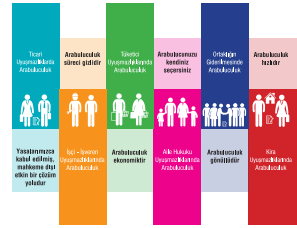
İzmir Adliyesi
Arabuluculuk Merkezi
(0232) 411 20 00 dahili 1202

Kayseri Adliyesi
Arabuluculuk Merkezi
(0352) 222 12 71

Mersin Adliyesi
Arabuluculuk Merkezi
(0324) 232 18 45 dahili 1528

ARABULUCULUK

Ekonomik, hızlı, gizli ve gönüllü çözüm



Ayrıntılı bilgi için | (0312) 414 81 15
www.adb.adalet.gov.tr



Bu broşür Avrupa Komisyonu tarafından, Adalet Bakanlığı ile işbirliği içinde, yürütülen ve İsviçre, Uluslararası Kalemme İşbirliği Ajansı ile Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Uygulamalarının Geliştirilmesi Projesi kapsamında geliştirilmiştir. Proje ile ilgili ayrıntılı bilgi için:

www.arabuluculuk.adalet.gov.tr

Arabuluculuk nedir

Arabuluculuk, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu kapsamında kabul edilmiş, mahkeme dışı, etkin bir çözüm yoludur. Taraflar, aralarındaki uyuşmazlığı, bir "arabulucunun" yardımıyla, birlikte görüşerek ortak bir çözüme ulaşabilirler. Arabuluculuk yönteminde, bu çözüm doğrultusunda oluşturulan anlaşma, mahkeme kararı yerine geçer.

Uyuşmazlık sürecinde arabuluculuktan yararlanmanız bile, çözüme ulaşmadığınızda her zaman yargı yoluna başvurmanız olanaklıdır.

Arabuluculuğun amacı kimin kazanıp kimin kaybedeceğini karar vermek olmayıp, tarafların gereksinimleri doğrultusunda en uygun çözüm yolunu bulabilmektir.

Arabuluculuğun yararları

- Mahkemeden daha kısa sürer ve ekonomiktir.
- Arabuluculuk anlaşması mahkeme kararına eşdeğerdir.
- Arabulucunuzu kendiniz seçebilirsiniz.
- Uyuşmazlığın her aşamasında başvurabilirsiniz.
- Arabuluculuk sürecinde uyuşmazlıklarınızı rahat bir ortamda ve açıkça konuşabilirsiniz. Sürekte konuşulan her şey gizli tutulur. Bu durum ticari itibar ve bilgiler ile aile mahremiyeti açısından büyük önem taşır.
- Taraflar kendi çözümlerini bulduklarından anlaşmazlıklar ortadan kalkarken ilişkiler de sürdürülebilir.
- Arabuluculuğa başvurmakla mahkemeye gitme hakkınızı kaybetmezsiniz.

Arabulucu kimdir

Arabulucu, bağımsız ve tarafsız hareket eden ve bu alanda eğitim almış bir hukuktur. Arabulucu bir uyuşmazlıkta, dostane bir çözüme ulaşmak amacıyla taraflara yardımcı olmak ve bu süreci etkinleştirmek üzere çalışır, taraflara bir çözüm dayatmaz. Taraflar kendi çözüm seçeneklerini kendileri oluştururlar.

Arabuluculuk süreci

Arabuluculuk süreci iki biçimde işler. Taraflar aralarındaki uyuşmazlığı, mahkemeye gitmeden bir arabulucu eşliğinde çözmeye karar verebilirler. Ya da tarafların uyuşmazlığına ilişkin bir davası sürer-ken mahkeme de, taraflara arabuluculuk yöntemini önerir. Taraflar, iş hukuku, ticari, tüketici, kira, aile, fıkri ve sinai uyuşmazlıklara ilişkin pek çok hukuki meseleyi arabuluculuk yöntemiyle çözebilirler.

Eğer yaşadığınız bir uyuşmazlığınız ve bu konuda danışabileceğiniz bir avukatınız var ise, avukatınızdan da arabuluculuk yöntemi konusunda size bilgi vermesini isteyebilirsiniz.

Arabuluculuk ücreti

Arabuluculuk hizmetleri ücrete tabiidir. Bu ücret uyuşmazlığın konusuna, görev yapan arabuluculuk sayısına, dava socio-acımlarına olmasına ve konusu para olan anlaşmazlıklarda bedele göre değişmektedir. Arabuluculuk sürecinde uygulanan aşgari ücret tarifesi ile ilgili bilgiye aşağıdaki adresten ulaşabilirsiniz.

www.adb.adalet.gov.tr/Sayfalar/Teskilat/mevzuat/tarife-index.html

Arabuluculuk merkezleri

Arabuluculukla ilgili bilgiyi, adliyelerde oluşturulan "Arabuluculuk Bilgilendirme Merkezlerinden" edinebilirsiniz. Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Uygulamalarının Geliştirilmesi Projesi kapsamında Ankara, Bursa, İstanbul - Çağlayan, İzmir, Kayseri, Mersin Adliyelerinde kurulmuş bu merkezlere başvurarak bilgi alabilir, kendinize bir arabulucu atanması konusunda yardım isteyebilirsiniz.

Merkez Personeli size daha ayrıntılı bilgi vermesi için sizi Merkeze bulunan "danışman arabulucu"ya yönlendirir. Başvurunuz kayda alınır ve arabulucunuz bu merkezde belirleyebilirsiniz.

Arabulucular listesi

Size bilgi verebilecek ve yol gösterebilecek arabulucuların listesine aşağıdaki internet adresinden ulaşabilirsiniz.

www.adb.adalet.gov.tr/arabulucu/

Arabuluculuk dernekleri

Arabuluculuk uygulamalarının geliştirilmesi için kurulmuş dernekler de size ayrıntılı bilgi sağlayabilir. İlindeki dernekler ve iletişim bilgilerine aşağıdaki internet adresinden ulaşabilirsiniz.

www.arabuluculuk.adalet.gov.tr/Sayfalar/pilot_uygulamalar/index.html

EK F

2017 YILI ARABULUCULUK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ

Amaç, konu ve kapsam

MADDE 1 – (1) Özel hukuk uyuşmazlıklarının arabuluculuk yoluyla çözümlenmesinde, arabulucu ile uyuşmazlığın tarafları arasında geçerli bir ücret sözleşmesi yapılmamış olan veya ücret miktarı konusunda arabulucu ile taraflar arasında ihtilaf bulunan durumlarda, 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu, 26/1/2013 tarihli ve 28540 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği ve bu Tarife hükümleri uygulanır.

(2) Bu Tarifede belirlenen ücretlerin altında arabuluculuk ücreti kararlaştırılmaz. Aksine yapılan sözleşmelerin ücrete ilişkin hükümleri geçersiz olup, ücrete ilişkin olarak bu Tarife hükümleri uygulanır.

Arabuluculuk ücretinin kapsadığı işler

MADDE 2 – (1) Bu Tarifede yazılı arabuluculuk ücreti, uyuşmazlığın arabuluculuk yoluyla çözüme kavuşturulmasını sağlamak amacıyla, arabuluculuk faaliyetini yürüten arabulucular sicilinde kayıtlı kişiye, sarf ettiği emek ve mesainin karşılığında, uyuşmazlığın taraflarınca yapılan parasal ödemenin karşılığıdır.

(2) Arabuluculuk faaliyeti süresince arabulucu tarafından düzenlenen evrak ve yapılan diğer işlemler ayrı ücreti gerektirmez.

(3) Arabulucu, arabuluculuk süreci başlamadan önce yapmış olduğu masrafları arabuluculuk teklifinde bulunan taraf veya taraflardan isteyebilir.

(4) Arabulucu, arabuluculuk sürecine ilişkin olarak belirli kişiler için aracılık yapma veya belirli kişileri tavsiye etmenin karşılığı olarak herhangi bir ücret talep edemez. Bu yasağa aykırı olarak tesis edilen işlemler hükümsüzdür.

Arabuluculuk ücretinin sınırları

MADDE 3 – (1) Aksi kararlaştırılmadıkça arabuluculuk ücreti taraflarca eşit ödenir.

(2) Aynı uyuşmazlığın çözümüne ilişkin bu Tarifenin eki Arabuluculuk Ücret Tarifesinin birinci kısmında belirtilen hallerde arabuluculuk faaliyetinin birden çok arabulucu tarafından yürütülmesi durumunda, her bir arabulucuya bu Tarifede belirtilen ücret ayrı ayrı ödenir.

(3) Aynı uyuşmazlığın çözümüne ilişkin bu Tarifenin eki Arabuluculuk Ücret Tarifesinin ikinci kısmında belirtilen hallerde arabuluculuk faaliyetinin birden çok arabulucu tarafından yürütülmesi durumunda, bu Tarifede birden fazla arabulucu için belirtilen orandaki ücret her bir arabulucuya eşit bölünerek ödenir.

Ücretin tümünü hak etme

MADDE 4 – (1) Arabuluculuk faaliyetinin, gerek tarafların uyuşmazlık konusu üzerinde anlaşmaya varmış olması, gerek taraflara danışıldıktan sonra arabuluculuk için daha fazla çaba sarf edilmesinin gereksiz olduğunun arabulucu tarafından tespit edilmesi, gerekse taraflardan birinin karşı tarafa veya arabulucuya, arabuluculuk faaliyetinden çekildiğini bildirmesi veya taraflardan birinin ölümü ya da iflası halinde veya tarafların anlaşarak arabuluculuk faaliyetini sona erdirmesi sebepleriyle sona ermesi hallerinde, arabuluculuk faaliyetini yürütme görevini kabul eden arabulucu, bu Tarife hükümleri ile belirlenen ücretin tamamına hak kazanır.

(2) Arabuluculuk faaliyetine başladıktan sonra, uyuşmazlığın arabuluculuğa elverişli olmadığı veya 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince uzlaşma kapsamına girmeyen bir suç ile ilgili olduğu hususları ortaya çıkar ve bu sebeplerle de arabuluculuk faaliyeti sona erdirilir ise, sonradan ortaya çıkan bu durumlarla ilgili olarak eğer arabulucunun herhangi bir kusuru yoksa arabuluculuk faaliyetini yürütme görevini kabul eden arabulucu, bu Tarife hükümleri ile belirlenen ücretin tamamına hak kazanır.

Arabuluculuk faaliyetinin konusuz kalması, feragat, kabul ve sulhta ücret

MADDE 5 – (1) Uyuşmazlık, arabuluculuk faaliyeti devam ederken, arabuluculuk faaliyetinin konusuz kalması, feragat, kabul veya sulh gibi arabuluculuk yolu dışındaki yöntem ve nedenlerle giderilirse ücretin tamamına hak kazanılır.

Yeni bir uyuşmazlık konusunun ortaya çıkmasında ücret

MADDE 6 – (1) Somut bir uyuşmazlıkla ilgili arabuluculuk faaliyetinin yürütülmesi sırasında, yeni uyuşmazlık konularının ortaya çıkması halinde, her bir uyuşmazlık için ayrı ücrete hak kazanılır.

Arabuluculuk ücret tarifesine göre ücret

MADDE 7 – (1) Konusu para olmayan veya para ile değerlendirilemeyen hukuki uyuşmazlıklarda; arabuluculuk ücreti bu Tarifenin eki Arabuluculuk Ücret Tarifesinin birinci kısmına göre belirlenir.

(2) Konusu para olan veya para ile değerlendirilebilen hukuki uyuşmazlıklarda; arabuluculuk ücreti bu Tarifenin eki Arabuluculuk Ücret Tarifesinin ikinci kısmına göre belirlenir.

(3) Arabuluculuk sürecinin sonunda anlaşma sağlanamaması halinde, arabuluculuğun konusu para olan veya para ile değerlendirilebilen hukuki uyuşmazlık olsa bile arabulucu, arabuluculuk ücretini bu Tarifenin eki Arabuluculuk Ücret Tarifesinin birinci kısmına göre isteyebilir.

Arabuluculuk ücret tarifesinde yazılı olmayan hallerde ücret

MADDE 8 – (1) Arabuluculuk Ücret Tarifesinde yazılı olmayan haller için, söz konusu Tarifenin birinci kısmındaki diğer tür uyuşmazlıklar için belirlenen ücret ödenir.

Uygulanacak tarife

MADDE 9 – (1) Arabuluculuk ücretinin takdirinde, arabuluculuk faaliyetinin sona erdiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Tarife 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe girer.

ARABULUCULUK ÜCRET TARİFESİ

BİRİNCİ KISIM

Konusu Para Olmayan veya Para ile Değerlendirilemeyen Hukuki Uyuşmazlıkların Arabuluculuk Yoluyla Çözümüne Kavuşturulmasının Sağlanmasında Arabulucuya Ödenecek Ücret

1	a) Aile Hukuku ile ilgili uyuşmazlıklarda; taraf başına,	
	a.a) Bir saati (İlk üç saate kadar)	120,00 TL
	a.b) Takip eden her saat için	90,00 TL
	b) Uyuşmazlığın üç veya daha fazla tarafı bulunursa, taraf başına,	
	b.a) Bir saati (İlk üç saate kadar)	90,00 TL
	b.b) Takip eden her saat için	60,00 TL
2	a) Ticari uyuşmazlıklarda; taraf başına,	
	a.a) Bir saati (İlk üç saate kadar)	240,00 TL
	a.b) Takip eden her saat için	180,00 TL
	b) Uyuşmazlığın üç veya daha fazla tarafı bulunursa, taraf başına,	
	b.a) Bir saati (İlk üç saate kadar)	180,00 TL
	b.b) Takip eden her saat için	120,00 TL
	c) Ticari uyuşmazlığın taraflarının tümü sermaye şirketi ise taraf başına,	
	c.a) Bir saati (İlk üç saate kadar)	290,00 TL
	c.b) Takip eden her saat için	220,00 TL
	d) Tarafların tümü sermaye şirketi ve uyuşmazlığın üç veya daha fazla tarafı bulunursa, taraf başına,	
	d.a) bir saati (İlk üç saate kadar)	220,00 TL
	d.b) Takip eden her saat için	150,00 TL

3	a) İşçi - işveren uyuşmazlıklarında; taraf sayısı gözetilmeksizin,	
	a.a) Bir saati (İlk üç saate kadar)	120,00 TL
	a.b) Takip eden her saat için	90,00 TL
4	a) Tüketici uyuşmazlıklarında; taraf başına,	
	a.a) Bir saati (İlk üç saate kadar)	120,00 TL
	a.b) Takip eden her saat için	90,00 TL
	b) Uyuşmazlığın üç veya daha fazla tarafı bulunursa, taraf başına,	
	b.a) Bir saati (İlk üç saate kadar)	90,00 TL
	b.b) Takip eden her saat için	60,00 TL
5	a) Diğer tür uyuşmazlıklarda ise; taraf başına,	
	a.a) Bir saati (İlk üç saate kadar)	150,00 TL
	a.b) Takip eden her saat için	110,00 TL
	b) Uyuşmazlığın üç veya daha fazla tarafı bulunursa, taraf başına,	
	b.a) Bir saati (İlk üç saate kadar)	110,00 TL
	b.b) Takip eden her saat için	75,00 TL

İKİNCİ KISIM

Konusu Para Olan veya Para ile Değerlendirilebilen Hukuki Uyuşmazlıkların Arabuluculuk Yoluyla Çözümüne Kavuşturulmasının Sağlanmasında Arabulucuya Ödenecek Ücret

Üzerinde Anlaşılan Miktarın;

1	İlk 30.000,00 TL'si için	
	a) Bir arabulucu görev yaparsa	% 6
	b) Birden fazla arabulucu görev yaparsa	% 9
2	Sonra gelen 40.000,00 TL 'si için	
	a) Bir arabulucu görev yaparsa	% 5
	b) Birden fazla arabulucu görev yaparsa	% 7,5
3	Sonra gelen 80.000,00 TL 'si için	
	a) Bir arabulucu görev yaparsa	% 4
	b) Birden fazla arabulucu görev yaparsa	% 6
4	Sonra gelen 250.000,00 TL 'si için	
	a) Bir arabulucu görev yaparsa	% 3
	b) Birden fazla arabulucu görev yaparsa	% 4,5
5	Sonra gelen 600.000,00 TL 'si için	
	a) Bir arabulucu görev yaparsa	% 2
	b) Birden fazla arabulucu görev yaparsa	% 3
6	Sonra gelen 750.000,00 TL 'si için	
	a) Bir arabulucu görev yaparsa	% 1,5
	b) Birden fazla arabulucu görev yaparsa	% 2,5
7	Sonra gelen 1.250.000,00 TL 'si için	
	a) Bir arabulucu görev yaparsa	% 1
	b) Birden fazla arabulucu görev yaparsa	% 1,5
8	3.000.000,00 TL'den yukarısı için	
	a) Bir arabulucu görev yaparsa	% 0,5
	b) Birden fazla arabulucu görev yaparsa	% 1

EK G

BİLGİLENDİRME TUTANAĞI

Arabuluculuk Sürecine İlişkin Bilgilendirme Tutanağı

..... /..... /..... tarihinde aşağıda ad ve unvanları yazılı taraflar adresime birlikte/ayrı ayrı gelerek 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu gereğince arabuluculuk yoluna başvurmak istediklerini bildirip aralarındaki uyuşmazlıkta arabuluculuk yapmamı istediler. Bunun üzerine taraflar aşağıdaki konularda sözlü olarak bilgilendirildiler:

- Taraflar, arabulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak veya bu süreçten vazgeçmek konusunda tamamen serbesttirler. Taraflar zorla bu sürecin içine dâhil edilemeyecekleri gibi her aşamada uyuşmazlığı arabuluculuk yoluyla sonuçlandırmaktan da vazgeçebilirler. Taraflar, gerek arabulucuya başvururken gerekse süreç boyunca eşit haklara sahiptirler. Taraflardan biri arabuluculuk sürecinin dışında bırakılmayacağı gibi söz hakkı da diğerine göre kısıtlanamaz.
- Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça arabulucu, taraflar ve arabuluculuğa katılan üçüncü kişiler, taraflarca yapılan arabuluculuk daveti veya bir tarafın arabuluculuk faaliyetine katılma isteği; uyuşmazlığın arabuluculuk yolu ile sona erdirilmesi için taraflarca ileri sürülen görüş ve teklifler; arabuluculuk faaliyeti esnasında taraflarca ileri sürülen öneriler veya herhangi bir vakia veya iddianın kabulü; sadece arabuluculuk faaliyeti dolayısıyla hazırlanan belgeleri delil olarak ileri süremez ve bunlar hakkında tanıklık yapamaz. Bu yükümlülüğe aykırı hareket ederek bir kişinin hukuken korunan menfaatinin zarar görmesine neden olan kişi altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- Arabulucu, yapmış olduğu faaliyet karşılığı Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi'nden az olmamak kaydıyla ücret ve masrafları isteme hakkına sahiptir. Arabulucu, ücret ve masraflar için avans da talep edebilir. Aksi kararlaştırılmadıkça arabulucunun ücreti, faaliyetin sona erdiği tarihte yürürlükte bulunan Tarifeye göre belirlenir ve ücret ile masraf, taraflarca eşit olarak karşılanır.
- Arabulucu, tarafların her biri ile ayrı ayrı veya birlikte görüşebilir ve iletişim kurabilir. Taraflar bu görüşmelere vekilleri aracılığı ile de katılabilirler.

- Arabuluculuk süreci, dava açılmadan önce arabulucuya başvuru halinde, tarafların ilk toplantıya davet edilmeleri ve taraflarla arabulucu arasında sürecin devam ettirilmesi konusunda anlaşmaya varılıp bu durumun bir tutanakla belgelendirildiği tarihten itibaren işlemeye başlar. Dava açılmasından sonra arabulucuya başvuru halinde ise bu süreç, mahkemenin tarafları arabuluculuğa davetinin taraflarca kabul edilmesi veya tarafların arabulucuya başvurma konusunda anlaşmaya vardıklarını mahkemeye yazılı olarak beyan ettikleri ya da duruşmada bu beyanlarının tutanağa geçirildiği tarihten itibaren işlemeye başlar.
- Arabuluculuk sürecinin başlamasından sona ermesine kadar geçen süre, zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin hesaplanmasında dikkate alınmaz.
- Arabulucu, bu sıfatla görev yaptığı uyuşmazlık ile ilgili olarak açılan davada, daha sonra, hâkimlik, hakemlik ve bilirkişilik yapamayacağı gibi avukat olarak da görev üstlenemez.
- Arabuluculuk yoluyla çözümlenen hukuki uyuşmazlıklar konusunda arabuluculuk faaliyeti sonucunda anlaşmaya varılması halinde anlaşma belgesi düzenlenir. Bu anlaşmanın gereklerinin taraflardan herhangi biri tarafından yerine getirilmemesi durumunda diğer taraf arabuluculuk anlaşma belgesini yetkili mahkemeye ibraz ederek icra edilebilirlik şerhi verilmesini talep edebilir, bu belge yetkili mahkeme tarafından şerh verilmesi ile birlikte ilâm niteliğinde belge vasfını kazanarak mahkeme kararı gibi icra edilir.

Taraflar arabuluculuk süreç ve esasları ile anlaşmanın hukuki niteliği ile ilgili, iş bu imzaya konu belge içindeki açıklamaları anladıklarını ve arabulucunun tarafsızlığından şüphe edilmesini gerektirecek hiçbir hal ve şartın olmadığından bahisle arabuluculuk sürecine başlamak istediklerini ifade ettiler. **İşbu tutanak üç nüsha olarak düzenlenmiştir.** /..... /.....

(Ad,soyad, TC Kimlik no. ve imza)

Taraf

(Ad, soyad, TC Kimlik no. ve imza)

Taraf

(Ad, soyad ve imza)

Arbulucu

Arbuluculuk Sicil No:

Bu Tutanak üç (3) nüsha olarak düzenlenir; taraflarda ve arabulucunun kendisinde kalır.

EK H

ARABULUCUDAN TARAFYA YAPILAN ARABULUCULUK DAVETİ

ÖRNEK

Sayın,

Sözleşmesi/Konusu/Davası ile ilgili konudaki uyuşmazlığı dostane olarak arabuluculuk yoluyla çözmek için bu davet yazısını yazıyoruz.

.....**hukuki uyuşmazlığının** 6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu kapsamında tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği iş ve işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlığı olduğu anlaşılmaktadır.

Size yapılan teklifin elinize ulaştığı tarihten itibaren **15 gün içinde cevap vermeniz**, cevabınızın olumlu olması halinde arabuluculuk görüşmelerine **başlanması için görüşme tarih ve yerinin belirlenmesi gerekmektedir**. Arabuluculuk görüşmelerine başlamadan önce arabuluculuk sürecinin daha verimli geçmesi için;

Arabuluculukla ilgili şu hususları bilgi ve görüşlerinize sunmak isterim:

- a) Arabuluculuk taraflar arasındaki hukuki uyuşmazlığın tarafsız, bağımsız, arabuluculuk eğitimi almış ve arabulucular siciline kayıtlı bir arabulucu desteği ile çözülmesi yöntemidir.
- b) Arabulucu ile uyuşmazlığın çözümü tamamen gönüllülük esasına dayalıdır. Taraflar serbest iradeleri ile uyuşmazlığın dostane olarak çözümlenmesini sağlar.
- c) Arabuluculuk görüşmelerine katılmak başvuruçunun iddia ve taleplerini kabul anlamına gelmez.
- d) Arabuluculuk görüşmeleri, taraflardan birinin isteği ile her aşamada sonlandırılabilir.
- e) Arabuluculuk görüşmelerinde gizlilik ilkesine uyulması esastır.
- f) Arabuluculuk ücreti 6325 sayılı Hukuki Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununa göre taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça ortaklaşa ödenir. Ancak ücretin hangi tarafça ödeneceği ve ne kadar olacağı müzakerelere

başlanmadan önce taraflarca özel olarak da belirlenebilir. Arabulucunun ücretine ilişkin bilgilere Arabuluculuk Daire Başkanlığı'nın internet sitesinde yayınlanan Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesinden ulaşabilirsiniz. (6325 Sayılı Yasa 7. madde, Yönetmelik 12. madde) (<http://www.adb.adalet.gov.tr/Sayfalar/Teskilat/mevzuat/tarife-index.html>)

- g) Arabuluculuk görüşmeleri sonunda anlaşmaya varılması halinde, arabuluculuk ücreti dışında, mahkeme harcı ve yargılama giderleri ödenmez.
- h) Arabuluculuk toplantılarına bizzat veya avukatınız aracılığıyla katılabileceksiniz.
- i) Arabulucuya başvuracağınızı dava açıldıktan sonra mahkemeye bildirmeniz halinde görülmekte olan dava, üç ayı geçmemek üzere ertelenebilecektir. Birlikte talep etmeniz halinde ise bu süre üç aya kadar daha uzatılabilecektir.
- j) Arabuluculuğa başvurma konusunda anlaşmaya vardığınızda, sürecin başlamasından sona ermesine kadar geçirilen süre zaman aşımı ve hak düşürücü sürelerin hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır. (6325 Sayılı Kanun 16. madde, Yönetmelik 20. madde)
- k) Uyuşmazlık konusunda anlaşmaya varmanız, isteğe bağlı olarak arabuluculuk faaliyetinden vazgeçmeniz, görüşmelerden çekilmeniz, uyuşmazlığın arabuluculuğa elverişli olmadığına anlaşılması veya arabuluculuk faaliyetini sona erdirmeniz durumunda arabuluculuk sona erecektir. (6325 Sayılı Kanun 17. madde, Yönetmelik 21. madde)
- l) Arabuluculuk faaliyeti sonucunda anlaşmaya varmanız halinde, varılan anlaşmayı tespit edip arabulucu ile birlikte imzalayarak, mahkemeden bu anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesini talep edebilirsiniz. Bu şerhin verildiği anlaşma tutanağı ilam niteliğinde bir belge sayılacaktır (6325 Sayılı Yasa 18. madde, Yönetmelik 22. madde)

Bu davetin size ulaştığı tarihten itibaren veya daveti alma tarihinden itibaren arabuluculuk görüşmelerine katılma davetimizi kabul edip, etmeyeceğinizi 15 gün içinde tarafımıza iletmenizi rica ederiz.

Uyuşmazlığı anlaşmaya çevirmenizi temenni ederiz.

Arabulucu ad, soyad, sicil no.

İletişim bilgileri

EK I

ÜCRET DÂHİL ARABULUCU SÖZLEŞMESİ

ÜCRET DÂHİL ARABULUCU SÖZLEŞMESİ

(İhtiyari-İsteğe Bağlı Arabuluculuk)

TARAF 1:

(Ad, soyad, TC Kimlik no./ticaret sicil no.]ve adres)

TARAF 2:

(Ad, soyad, TC Kimlik no./ticaret sicil no.]ve adres)

ARABULUCU:

(Ad, soyad, arabuluculuk sicil no. ve adres)

İşbu sözleşme arabulucu (“Arabulucu”) tarafından taraf 1 ve taraf 2 (“Taraflar”)’ye verilecek arabuluculuk hizmetine ilişkin olup karşılıklı hak ve yükümlülükleri kapsar.

Arabulucu, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde arabuluculuk sözleşmesine göre arabuluculuk faaliyetini yürütmeyi; taraflar da onun ücret ve masraflarını ödemeyi kabul eder.

Arabulucu, sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getirip onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmeleri için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını sağlayacaktır.

Arabulucu görevini özenle, tarafsız bir biçimde ve şahsen yerine getirecektir.

Arabulucu, kanundan ve sözleşmeden kaynaklanan gizlilik yükümlülüğüne uyar. Arabulucu taraflardan birinin arabuluculuk faaliyetinden önce veya arabuluculuk faaliyeti sırasında gizli bir bilgi paylaşması halinde; bu bilgiyi paylaşan tarafın rızası olmaksızın kanunun gerektirdiği haller dışında herhangi bir taraf veya kişi ile paylaşmayacaktır.

[NOT: Taraflar arabuluculuk ücretini ve masrafını eşit olarak ödenmesinden başka bir usulde kararlaştırabilecekleri için bu sözleşmede nasıl bir usul belirlenmişse onun yazılması gerekir]

Tarafların, arabulucunun ücret ve masrafının nasıl ödeneceği ve avans talebine dair hangi usulü tayin ettiklerinin belirtilmesine dair bir fıkra girilmesi gereklidir.

Arabulucuya, yukarıda sözü edilen arabuluculuk hizmeti nedeniyle Lira + KDV arabuluculuk ücreti / Lira + KDV saat ücreti ödenecektir. Arabuluculuk ücreti, masraf ya da avansı arabulucunun bankasındaki TR IBAN numaralı hesabına yatırılacaktır. Avans olarak alınan Lira + KDV, ödenecek olan arabuluculuk ücretinden mahsup edilecektir. Ücret ve masraflar çıktıktan sonra avanstan arta kalan meblağ tarafların bankası TR..... ve bankası TR..... IBAN numaralı hesaplarına yatırılır.

Arabulucu, arabuluculuk faaliyetinin sonunda, ödeme karşılığında serbest meslek makbuzu düzenleyerek taraflara verecektir.

Arabuluculuk faaliyeti süresince arabulucu tarafından düzenlenen evrak ve yapılan diğer işlemler ayrı ücret gerektirmez. Arabuluculuk faaliyeti sonunda taraflarca anlaşmaya varılması halinde arabulucu anlaşma belgesinin hazırlanmasına yardım edebilir. İşbu anlaşma belgesinin imza edilmesini takiben arabuluculuk faaliyeti sona erer.

Arabulucu, arabuluculuk sürecine ilişkin olarak belirli kişiler için aracılık yapamaz veya belirli kişileri tavsiye edemez ya da bu tip faaliyetler için herhangi bir ücret talep edemez. Bu yasağa aykırı olarak tesis edilen işlemler hükümsüzdür.

4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince uzlaşma kapsamına girmeyen bir suç ile ilgili olduğunun tespit edilmesi ya da kanunen arabuluculuk faaliyetinin devam ettirilmesine dair başkaca engel bir hususun ortaya çıkmasından ötürü ve de arabuluculuk faaliyetinin sona erdirilmesi ile sonradan ortaya çıkan bu durumlarla ilgili olarak arabulucunun herhangi bir kusurunun olmaması halinde arabulucu, belirlenen ücretin tamamına hak kazanır. Keza arabuluculuk faaliyeti devam ederken, arabuluculuk faaliyetinin konusuz kalması, feragat, kabul veya sulh gibi arabuluculuk yolu dışındaki yöntemlerle uyuşmazlık sona ermesi halinde de, arabulucu belirlenen ücretin tamamına hak kazanır.

Arabuluculuk faaliyetinin yürütülmesi sırasında, yeni uyuşmazlık konularının ortaya çıkması durumunda ise arabulucu her bir uyuşmazlık için ayrı üc-

rete hak kazanır. Bu halde yeni uyuşmazlık konuları için arabuluculuk ücreti, arabulucu ve taraflarca ayrıca belirlenir.

Taraflar işbu sözleşmede yazılı adreslerini tebliğe elverişli adres olarak beyan ederler. Yazılı olarak adres değişikliği bildirilmediği sürece bu adreslere yapılan tebligatlar geçerli kabul edilir.

İşbu arabulucu sözleşmesi üç sayfa ve **üç nüsha** olarak düzenlenmiştir.

..... /..... /.....

.....

Taraf 1

(Ad, soyad, imza)

.....

Taraf 2

(Ad, soyad, imza)

.....

Arabulucu

(Ad, soyad, imza)

EK J

MODEL ARABULUCULUK SÖZLEŞMESİ (CEDR)

MODEL ARABULUCULUK SÖZLEŞMESİ- CEDR (The Centre for Effective Dispute Resolution)'dan uyarlanmıştır.

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Gereğince Yürütülecek Arabuluculuğa ilişkin Model Arabuluculuk Sözleşmesi

İşbu Sözleşme:

Taraf

(*Ad, soyad, TC Kimlik no./[ticaret sicil no.]ve adres*)

ile

Taraf

(*Ad, soyad, TC Kimlik no./[ticaret sicil no.]ve adres*)

arasında imza edilmiştir.

Taraflar arasındaki uyuşmazlık konusu sözleşmesi ile ilgili olarakdur.

Taraflar, uyuşmazlıklarını arabuluculuk yoluyla çözümüne ilişkin olarak aşağıdaki konularda anlaşma sağlamıştır:

Taraflar, uyuşmazlıklarını arabuluculuk yoluyla çözmek için iyi niyetle hareket etmeyi, uyuşmazlıklarını, uyuşmazlığın arabuluculuğa yönlendirildiği andaki kanun hükümlerine göre çözmeyi ve arabuluculuk faaliyetine katılmayı kabul eder.

Taraflar, işbu sözleşmenin yetkili temsilcileri tarafından müzakere ve imza edildiğini kabul eder. Taraflar adına bu sözleşmeyi imzalayan yetkili temsilciler, bu sözleşmenin ve olası bir anlaşmanın şartlarının arabuluculuk faaliyetinde mevcut bulunan Taraf ve Taraf adına bulunan kişiler için bağlayıcı olduğunu kabul eder (yetki belgesi bu sözleşme ekinde yer almalıdır).

Taraflar, uyuşmazlığın çözümüne yardımcı olmak için tek arabulucu seçmeyi kabul eder. Arabulucu, taraflarca müştereken seçilecektir. Bir arabulucu konusunda mutabık kalınmaz ise, arabulucu, tarafından seçilir. Arabulucu ücret ve masrafları için avans isteme hakkına sahiptir.

[NOT: Bu hususun kalması faydalı olur. Zira arabulucu avans alabilmeli ki daha sonra ücret konusunda taraflarla arasında uyumsuzluk çıkmazın]

Arabuluculuk faaliyetine katılanlar:

- a) Arabuluculuk faaliyeti öncesi veya sırasında, aksi taraflarca yazılı olarak kararlaştırılmadığı sürece, arabuluculuk faaliyetinden kaynaklı veya bu faaliyetle bağlantılı tüm bilgileri gizli tutacaktır; meğerki bunların kanunen açıklanması zorunluluğu veya taraf anlaşmasının uygulanması gerektiğinde ya da sigorta şirketleri, sigorta brokerleri ve/veya muhasebecilere bilgi verilmesi durumları söz konusu olsun.
- b) Taraflar, arabulucu ile aralarında paylaşılan bilgilerin kanunun gerektirdiği haller dışında herhangi bir yasal süreçte hâkim, hakem veya diğer karar vericilere açıklanmayacağını veya bu bilgilerin delil olarak sunulmayacağını kabul eder.

Taraflardan biri, arabulucu ile arabuluculuk faaliyetinden önce veya sırasında gizli bir bilgi paylaşması halinde, arabulucu, bu bilgiyi paylaşan tarafın rızası olmaksızın kanunun gerektirdiği haller dışında herhangi bir taraf veya kişi ile paylaşmayacaktır.

Aksi kararlaştırılmadığı sürece, her bir taraf, arabuluculuk faaliyetine ilişkin arabulucunun yaptığı masraf ve arabulucunun ücretini eşit olarak paylaşmayı kabul eder. Her bir taraf, arabuluculuk faaliyetine hazırlık ve faaliyete ilişkin kendi masraflarını kendisi karşılamayı kabul eder.

Uyumsuzluğun arabuluculuğa sevk edilmiş olması, tarafların, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde yer alan haklarını etkilemez; uyumsuzluk arabuluculuk yoluyla çözülemez ise tarafların mahkemeye başvuru hakkı saklıdır.

Taraflardan biri, arabulucu ile arabuluculuk faaliyetinden önce veya sırasında gizli bir bilgi paylaşması halinde, arabulucu, bu bilgiyi paylaşan tarafın rızası olmaksızın kanunun gerektirdiği haller dışında herhangi bir taraf veya kişi ile paylaşmayacaktır.

İşbu sözleşme iki sayfa ve üç **nüsha** olarak düzenlenmiştir.

..... /..... /.....

.....

.....

Taraf 1

(Ad, soyad, imza)

Taraf 2

(Ad, soyad, imza)

.....

(Ad, soyad ve imza)

Arbulucu

Arbuluculuk Sicil No:

.....

BU ŞART, TARAFLAR ARASINDA HER HANGİ BİR UYUŞMAZLIK ÇIKMADAN ARALARINDA YAPTIKLARI SÖZLEŞMEYE, SÖZLEŞME MADDESİ OLARAK KONULUR.

Model Arabuluculuk Şartı

Taraflar, işbu sözleşmeye ilişkin uyuşmazlıklara ilişkin olarak arabuluculuk yoluna başvurmayı kabul eder.

Taraflar, uyuşmazlığın çözümüne yardımcı olmak için tek arabulucu seçmeyi kabul eder. Arabulucu, taraflarca müştereken seçilecektir. Bir arabulucu konusunda mutabık kalınamaz ise, arabulucu, tarafından seçilir.

[NOT: Boş olan kısma taraflar gerekli görürse ilgili özel arabuluculuk merkezini yazabilir. Bu sebeple konunun ayrıca düzenlenmesine gerek yoktur.]

Arabulucunun ücret ve masrafları taraflarca eşit olarak karşılanır. Arabulucu ücret ve masrafları için avans isteme hakkına sahiptir.

Arabuluculuk sürecine başvurmadan doğrudan yargılamaya başvurulması durumunda; başvuran taraf yargılamada haklı çıksa bile yargılama masraflarının tamamını öder.

Taraflar, aksi yazılı olarak müştereken kabul edilmedikçe, arabuluculuk öncesi ve sırasında kanunen gizli olarak belirlenen bilgi ve belgelere ilişkin gizlilik kuralına uymayı beyan eder.

EK K

İLK OTURUM TUTANAĞI

Arabuluculuk Faaliyetinin Başlamasına İlişkin İlk Oturum Tutanağı

Aşağıda ad ve unvanları yazılı taraflar 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu gereğince yürütülen arabuluculuk sürecine ilişkin bilgilendirilmişler ve aralarındaki konusundaki uyuşmazlığın arabuluculuk yoluyla çözümlenmesi amacıyla görüşmelere tarafların birlikte katılımıyla /..... /..... tarihinde saat ... : ...'da başlamıştır.

İşbu belge üç nüsha olarak düzenlenmiştir.

.....

(Ad, soyad, TC Kimlik no. ve imza)

Taraf

.....

(Ad, soyad, TC Kimlik no. ve imza)

Taraf

60

.....

(Ad, soyad ve imza)

Arabulucu

Arabuluculuk Sicil No:

Bu Tutanak eğer dava açılmadan yapılmışsa üç (3) nüsha olarak düzenlenir; taraflarda ve arabulucunun kendisinde kalır.

EK L

SON TUTANAK

Arabuluculuğun son aşamasında hazırlanır.

Sadece bu nüsha Arabuluculuk Daire Başkanlığına gönderilir.

Arabuluculuk Faaliyetinin Sona Ermesine İlişkin Son Oturum Tutanağı

(İhtiyari-İsteğe Bağlı Arabuluculuk)

Aşağıda ad ve unvanları yazılı taraflar arasında uyuşmazlık konusunda, 6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu gereğince yürütülen arabuluculuk süreci, işbu kanunun 17. Maddesi çerçevesince saat ...'da anlaşmayla /anlaşmazlıkla sona erdi.

[Taraflar arasında /..... /..... tarihli bir anlaşma belgesi düzenlendi.]

İşbu belge dört nüsha olarak düzenlenmiştir.

61

.....

(Ad, soyad, TC Kimlik no. ve imza)

Taraf

.....

(Ad, soyad, TC Kimlik no. ve imza)

Taraf

.....

(Ad, soyad ve imza)

Arabulucu

Arabuluculuk Sicil No:

[İşbu belgenin bir kopyası Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Dairesi'ne UYAP üzerinden gönderilir.]

Bu tutanak dört (4) nüsha olarak düzenlenir; iki kopya taraflarda ve bir kopya arabulucunun kendisinde kalırken, son kopya Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü, Arabuluculuk Daire Başkanlığı'na UYAP Arabulucu Portalı üzerinden gönderilir.

EK M

ÖRNEK ARABULUCULUK ANLAŞMA BELGESİ-TUTANAĞI

Bir Uyuşmazlık Arabuluculukla Çözüme Kavuşturulduğunda Arabuluculuğun Son Aşamasında Kullanılır.

6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun 18.maddesi uyarınca düzenlenen Arabuluculuk Anlaşma Belgesi

ÖRNEK ARABULUCULUK ANLAŞMA BELGESİ

Taraf : [Ad, soyad, TC Kimlik no./ticaret sicil no.]

Vekili : [Ad soyad ve baro sicil no.]

Taraf : [Ad, soyad, TC Kimlik no./ticaret sicil no.]

Vekili : [Ad soyad ve baro sicil no.]

Uyuşmazlık Konusu : İşçi ile işveren arasındaki işçilik alacaklarından doğan ihtilaf [Uyuşmazlık konusu ayrıntılı olarak belirtilecektir]

Anlaşma Tarihi :

Anlaşma Şartları : Tarafların Arabulucu'in yardımıyla 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun 18. maddesi uyarınca anlaşmaya varmaları üzerine işbu anlaşma belgesi hazırlanmıştır.

Taraflar arabulucu huzurunda aralarındaki uyuşmazlığın çözümü konusunda özgür iradeleriyle aşağıdaki şartlarda anlaşmışlardır **(Bu kısma açıklamalar yazılır):**

1.

2.

Taraflar işbu belgenin konusu uyuşmazlığa ilişkin olarak yukarıda belirtilen hak ve yükümlülükler dışında başkaca hak ve yükümlülükleri olmadığını beyan ve karşılıklı olarak birbirlerini ibra eder.

Taraflar, arabulucunun ücret ve masraflarının [eşit şekilde] / [şu şekilde paylaşılması] konusunda anlaşmışlardır.

İşbu belge iki sayfa ve üç nüsha olarak düzenlenmiştir.

.....

Taraf 1

(Ad, soyad, imza)

.....

Taraf 2

(Ad, soyad, imza)

.....

(Ad, soyad ve imza)

Arabulucu

Arabuluculuk Sicil No:

EK N

İCRA EDİLEBİLİRLİK ŞERHİ

T.C. MAHKEMESİ ESAS NO:

HÂKİM :

KÂTİP :

İCRA EDİLEBİLİRLİK ŞERHİ TALEP EDEN

VEKİLİ :

TALEP :

TALEPTARİHİ :

Mahkememize tevzi bürosunca tevzi yolu ile gelip esasa kayıt edilen İcra edilebilirlik şerhine ilişkin;

İcra edilebilirlik şerhi talep yazısı ve ekleri incelendi;

1-Talebe konu arabuluculuk anlaşma tutanağı taraflarının yetkili kişilerce temsil edildiği, Avukatın yetkili vekil olduğu, görüşmeleri yürüten ve arabuluculuk anlaşma tutanağını tanzim eden arabulucunun Arabuluculuk Daire Başkanlığı nezdinde tutulan arabulucular siciline kayıtlı resmi arabulucu olduğu, mahkememizin işbu olay ile ilgili olarak görevli ve yetkili olduğu, maktu harcın yatırılmış olduğu, şerh verilmesi istenen ve çözüme ulaşan uyuşmazlık konusunun arabuluculuğa başvurulabilecek ve bu yolla çözümlenebilecek uyuşmazlık olduğu varılan çözümün icra edilebilir olduğu anlaşıldı.

(Protokolün belli hükümleri için icra edilebilirlik talebi durumunda bu hükümlerin icra edilebilir olduğu yazılacaktır).

Dosya kapsamı tümüyle incelenerek Talebin Kabulüne, / / tarihli Arabuluculuk anlaşmasının 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun 18. Maddesinin 3. Fıkrasında belirtildiği üzere anlaşmanın içeriğinin Arabuluculuğa ve Cebri İcraya elverişli olduğu anlaşıldığından, anlaşma belgesine İcra Edilebilirlik Şerhinin **VERİLMESİNE**,

Dair, aşağıdaki hükmün kurulması usul ve yasaya uygun bulunmuştur.

HÜKÜM;

1-Talebin Kabulüne,.....tarihli Arabuluculuk anlaşmasının 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun 18.maddesinin 3.fıkra-sında belirtildiği üzere; Arabuluculuğa ve Cebri İcraya elverişli olduğu an-laşıldığından, arabuluculuk anlaşma tutanağına İcra Edilebilirlik Şerhinin VERİLMESİNE,

2-Harç alındığından yeniden alınmasına **YER OLMADIĞINA,**

3-Yargılama gideri olmadığından bu konuda karar verilmesine **YER OLMA-DIĞINA,**

Dair dosya üzerinden verilen karar tarafların yokluğunda veya duruşma sa-lonunda tarafların yüzüne karşı verilen karara karşı, taraflara tebliğinden itibaren 2 hafta içerisinde (İş Mahkemesinde Tefhim veya Tebliğden itiba-ren 8 gün, İcra Mahkemelerinde Tefhim veya Tebliğden itibaren 10 gün) 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemelerinin Kuruluş ve Görev ve Yetki-leri Hakkında Kanun çerçevesinde bağlı bulunulan Bölge Adliye Mahkemesi nezdinde İstinaf yolu açık olmak üzere verilen karar açıkça okunup usulen anlatıldı.

Kâtip

Hâkim

EK O

SIKÇA SORULAN SORULAR

Arbuluculuk Nedir?

Arbuluculuk, tarafsız bir üçüncü tarafın (arbulucu) bir uyuşmazlığa taraf olan kişilerin uyuşmazlıklarının çözümünde karşılıklı olarak kabul edecekleri bir çözüm bulmalarında yardımcı olduğu bir ihtilaf çözüm yöntemidir

Arbuluculuk aşağıdaki ilkelere dayalıdır:

- Uyuşmazlığın tarafları arasında işbirliğine dayalı, herkes tarafından kabul görecektir bir anlaşmaya ulaşılmasını sağlayan bir sorun çözme yöntemi.
- Geçmişte yaşananlardan ötürü tarafların birbirlerini suçlaması yerine geleceğe odaklanan ve ilişkilerin yeniden inşasına vurgu yapan bir yöntem.
- Duyguların ve gerçeklerin kabul edilmesinin, katılımcıların öfkelerini ve kırgınlıklarını geride bırakıp ileriye adım atabilmelerini sağlayabileceğine dair inanç.

Arbuluculuğun yapısı ve sağduyuya dayalı yaklaşımı sayesinde:

- Uyuşmazlığın tarafları belli bir mesafeden bakıp durumu nasıl düzeltebileceklerini düşünme fırsatı bulurlar. Bu hem kendi, hem de başkalarının davranışlarına bakma anlamına gelebilir.
- Katılımcılar bütün tarafların yararına olacak biçimde kendi pratik çözümlerini geliştirebilirler.
- Taraflar bir anlaşmaya varmak için birlikte çalışırken ilişkilerini yeniden tesis edebilirler. Bu, genellikle taraflar arasında husumetin dava sona erdikten sonra da devam ettiği mahkeme sürecinden farklıdır.

Arbuluculuk genellikle kullanıcılar açısından mahkemeye gitmekten daha düşük maliyetli ve hızlıdır ve çok farklı durumlarda uyuşmazlıkların çözümü için kullanılacak esnek bir süreçtir. Ayrıca mükemmel bir önleyici araçtır ve sorunların daha fazla alevlenmesini ve kötüye gitmesini engellemekte kullanılabilir. Mahkemeye yansımış davalarda eğer arbuluculuk sonunda bir anlaşma sağlanamazsa mahkeme süreci kaldığı yerden başlatılır. Bu

noktadan sonra yargılama, hâkim en son duruşma gününde hüküm verene kadar devam eder.

Arbuluculuk hangi durumlarda işe yarar?

Arbuluculuğun güçlü yönlerinden biri insanlara bir araya gelerek uyuşmazlıklarını çekişmeli olmayan bir yöntemle çözme fırsatı sunmasıdır. Arbuluculuk en çok uyuşmazlığın tarafları:

- Katılmaya gönüllü;
- durumla ilgili mümkün olduğunca dürüst ve açık olmaya ve bu durumun oluşmasında kendi rollerini kabul etmeye hazır;
- karşı tarafla bir çözüm bulmak üzere işbirliği içinde çalışmaya istekli;
- gelecekte komşu, meslektaş, aile ya da iş ilişkisini sürdürmeye istekli oldukları durumlarda işe yarar.

Hangi uyuşmazlıklar arbuluculukla çözülmeye elverişlidir?

Arbuluculuk ancak tarafların serbest iradeleriyle karar verebilecekleri konularda uygulanabilir. İşçi-işveren, alacak ve borçlar, tüketici, tazminat, mal sahibi-kiracı, telif hakları, vb. uyuşmazlıkları arbuluculuğun alanına girer.

Nüfus işleri, çocuğun velayeti, boşanma, iflas erteleme, vakıf tescili, derneğin feshi gibi bir mahkeme ya da hâkim kararı olmadan hukuki sonuç doğurmayan uyuşmazlıklar arbuluculuğa elverişli değildir.

Uzlaştırma ile arbuluculuk arasındaki ne fark vardır?

Alternatif uyuşmazlık çözümü yöntemleri olan uzlaştırma ve arbuluculuk arasındaki en büyük farklardan biri arbuluculuğun tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri hukuk uyuşmazlıklarında uygulanabilecek olması, uzlaştırmanın ise ancak belirli suçlarla ilgili cezai ihtilaflarda uygulanabilmesidir. Uzlaştırmacı olmak için hukuk fakültesi mezunu olmak ya da hukuk derslerinin kapsamlı şekilde verildiği dört yıllık bir lisans programını bitirmiş olmak gerekir. Öte yandan arbulucu olmak isteyenler 4 yıllık hukuk fakültesi mezunu olmalı ve en az 5 yıllık mesleki deneyime sahip olmalıdır. Ayrıca en az 48 saat arbuluculuk eğitimi almış olmalı ve yazılı ve uygulamalı arbuluculuk sınavlarından geçerek, Adalet Bakanlığı Arbuluculuk Daire Başkanlığı tarafından tutulan resmi Arbulucular Siciline kayıtlı olmalıdır. Uzlaştırma ve arbuluculuk süreçleri arasındaki en temel farklar şöyle özetlenebilir: arbuluculuk süreci tarafların menfaatleri arasında bir

denge kurmaya dayalıdır. Tarafların geçmiş durumuna değil, gelecekteki durumlarına odaklanılır. Öte yandan, uzlaştırma süreci hak ve haklılık kavramlarını temel alarak geleceği değil geçmişteki durumu esas alır. Arabuluculuktan farklı olarak, uzlaştırmada uzlaştırmacı taraflara çözüm önerilerinde bulunur ve mağdurun kayıplarının telafi edilmesine yardımcı olmaya çalışır. Arabuluculukta ise arabulucu aldığı eğitimler sonucu edindiği beceriler sayesinde tarafları bir araya getirir ve kazan-kazan ilkesi uyarınca tarafların ortak menfaatlerini ve sorunlarını belirler ve bu sorunları kendilerinin çözmesine yardımcı olur.

Arabulucu kimdir?

Arabulucu aldığı eğitimlerde edindiği iletişim becerileri kullanarak taraflar arasında bir iletişim süreci kuran ve onlara birbirlerini anlama konusunda yardımcı olarak kendi çözümlerine geliştirmelerini mümkün kılan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişidir.

Arabulucular görevlerini Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığı tarafından tutulan Arabulucular Siciline kaydolarak yerine getirirler. Arabulucular arabuluculuğa başvuran taraflar arasındaki uyuşmazlığın konusuyla ilgili arabuluculuk yapmak üzere atanırlar ve arabuluculuğa konu uyuşmazlıkla ilgili hukuki danışmanlık sağlayamazlar.

Arabuluculuk ücretli midir? Ücret nedir ve bu ücrete neler dâhildir?

Arabuluculuk ücretli bir faaliyettir. Arabulucu, her iki taraf da arabuluculuğa gitmeyi kabul ettiğinde bu faaliyetten bir ücret almaya hak kazanır. Taraflardan biri arabuluculuğa gitmeyi kabul etmezse arabuluculuk süreci başlamaz ve ücret ödenmez. Aksi kararlaştırılmadığı takdirde taraflar arabulucunun ücretini arabuluculuk "Asgari Ücret Tarifesi" uyarınca öderler. Ayrıca gerekiyorsa özel toplantı yapılması vb. ücretleri taraflarca ödenir. Taraflar ayrıca arabuluculuk sırasında avukat yardımı alırlarsa avukat ücretlerini kendileri öderler.

Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi hakkında daha fazla bilgi için bakınız:

<http://www.adb.adalet.gov.tr/Sayfalar/Teskilat/mevzuat/tarife.html>

Bu ücretler Ek D'de verilmiştir.

Arabuluculuğa nasıl başvurabilirim? Yargılama sırasında arabuluculuğa başvurabilir miyim?

Uyuşmazlığı yargılama aşamasına gelmeden önce arabuluculuğa başvurarak çözmek mümkün olsa da mevcut uyuşmazlığı yargılamanın her aşamasında da arabuluculuk yoluyla çözeniz mümkündür. Uyuşmazlığı dava açmadan önce arabuluculuk yoluyla çözmek için Arabuluculuk Daire Başkanlığı tarafından tutulan Arabulucular Siciline kayıtlı olan resmi arabuluculardan birini seçebilir, uyuşmazlığın çözümü için arabuluculuğa gitmek istediğinizi belirtebilirsiniz. Arabulucunuz karşı tarafla temasa geçecek ve sizi süreçle ilgili bilgilendirecektir. Ayrıca kendiniz karşı tarafla iletişime geçebiliyorsanız uyuşmazlığı arabuluculukla çözmek istediğinizi kendilerine bildirebilir ve Arabuluculuk Daire Başkanlığı tarafından tutulan Arabulucular Siciline kayıtlı arabulucular arasından bir arabulucuyu birlikte seçebilirsiniz.

Arabuluculuk süreci ve arabulucunun seçimiyle ilgili aklınıza gelen diğer sorular için Arabuluculuk Destek Hattını (0312 414 81 15) arayabilir ve ayrıntılı bilgi alabilirsiniz.

Arabulucumu değiştirebilir miyim? Arabuluculuk için yeniden başvurma hakkım var mıdır?

Taraflar seçtikleri arabulucuyu arabuluculuk sürecini bitirerek istedikleri zaman değiştirebilirler. Ancak bu durumda arabuluculuk sürecini yürütmeyi kabul eden arabulucu belirlenen arabuluculuk ücretinin tamamını almaya hak kazanır. Taraflar başladıkları arabuluculuk sürecine son verseler de arabuluculuğa yeniden gidebilirler.

Arabuluculuk süreci nasıl yürütülür? Karşı tarafla yüz yüze gelmem gerekir mi?

Arabuluculuk süreci taraflardan birinin uyuşmazlığı arabuluculuk yöntemiyle çözmek için arabulucuya başvurma isteğini belirtmesiyle birlikte başlar. Arabulucu her iki tarafı bir araya getirir ve uyuşmazlıklarına bir çözüm bulmalarında onlara destek verir. Taraflar müzakereler sırasında avukatları tarafından temsil edilebilirler. Arabulucu taraflara kendi çözümlerini üretmelerine yardımcı olur. Sürecin sonunda arabulucu tarafların ortak anlaşmaya vardığı bir anlaşma metni hazırlar ve son tutanağı Arabuluculuk Daire Başkanlığına gönderir. Arabuluculuğun esasları tarafların bir araya gelerek uyuşmazlığı kendi çözümlerini üretmelerini sağlamaktır.

Ne var ki her zaman karşı tarafla yüz yüze gelmek şart değildir, zira her bir taraf toplantılara tek başına katılabilir ya da avukatları tarafından temsil edilebilir.

Arabuluculuk genellikle aşağıdaki düzeni takip eder:

Açık (Ortak) toplantı: Arabuluculuk herkesin aynı odada bir araya geldiği bir açık toplantıyla başlar. Arabulucu herkesi kapsayan, karşısındakini sözünü kesmeden dinleme, karşısındakini incitebilecek ifadelerden kaçınma gibi temel bazı kurallar üzerinde anlaşma sağlar. Sonra her bir kişi sorunu kendisini etkilediği biçimiyle anlatır. Arabulucu herkesin söylenenleri anladığına emin olacak ve cevap hakkı tanıyacaktır. Sonra da her iki tarafın da çözüm gerektiren konularla ilgili görüşlerini ifade etmelerine ve diğerlerinin bu konuda neden bu kadar güçlü hisleri olduğunu anlamalarına yardımcı olur.

Ayrı toplantılar: Uygun bir zamanda arabulucu ortak toplantıya ara verir ve tarafları ayrı odalara gönderebilir. Bundan sonra arabulucu taraflar arasında gidip gelerek onlarla özel toplantı yapar ve karşı taraf duymadan bilgi toplar. Bu şekilde arabulucu uyuşmazlığa ve tarafların her birinin ihtiyaçlarına ilişkin bir tablo oluşturur ve tarafların bir çözüme doğru yönelmesine yardımcı olur. Arabulucu, gizli olarak kendisine açıklanan hiçbir bilginin karşı tarafa açıklanmayacağına dair tarafların güvenini kazanmaya çalışır ve böylece uyuşmazlıkla ilgili sorunların incelenmesi ve çözülmesi için güvenli bir ortam oluşturur.

Nihai çözüm: Arabulucu taraflardan biriyle daha uzun zaman geçirse bile herkesin ne olduğunu bilmesini ve arabuluculuğa taahhütlerinin devam etmesini sağlar. Tarafların uyuşmazlığı çözecek anlaşmaya varmaları amacı asla göz ardı edilmemelidir. Arabulucu süreci yöneterek tarafların bu sonuca odaklanmaya devam etmesini temin eder. Eğer taraflar bir çözüme ulaşabilirse taraflarca bir belge hazırlanır ve her ikisi tarafından da imzalanır. Anlaşmaya varılmazsa toplantıda söylenen her şey gizli kalır.

Mahkemeye bildirim yapılması: Taraflar uyuşmazlıkta anlaşmaya varılıp varılmadığını mahkemeye yazılı olarak bildirir. Mahkeme varılan anlaşmayı kaydeder ve davayı kapatır. Eğer anlaşmaya varılmazsa konu Mahkeme Hâkimine iletilir ve Hâkim de duruşma yapılması veya duruşmaya devam edilmesi yönünde gerekli usuli işlemleri yapar.

Arabuluculuk nerede gerçekleşir?

Arabuluculuk, toplantı standartlarına uygun bir biçimde hazırlanmış bir toplantı salonunda yapılır. Toplantılar eğer uygunsa arabulucunun ofisinde ya da arabuluculuk bürosunda düzenlenebilir.

Gizlilik konusu nasıl ele alınır?

Arabuluculukta yapılan tartışmalar gizlidir ve bu nedenle saklı tutulur, eğer arabuluculuk başarılı olmazsa dosyaya hiçbir bilgi işlenmez. Arabulucunun yalnızca kendi tuttuğu notları gizli olup, sadece kısa bir süre için saklar. Bunun istisnaları ceza gerektiren bir suçun ifşası ya da etik kuralların ihlalidir. Gizlilik taraflara önemle anlatılır, bunun amacı arabuluculuğu mahkemede kanıt olarak kullanmamaları ve kendilerini karşı taraf karşısında güçsüz duruma düşmüş görmelerine yol açabilecek zor kararlar almalarını kolaylaştırmaktır.

Arabuluculuk ne kadar sürer?

Arabuluculuk sürecinde arabulucu seçildikten sonra tarafları mümkün olan en kısa süre içinde ilk toplantıya davet eder. Mahkeme dışı arabuluculuğun tamamlanması için yasal bir süre olmasa da arabuluculukla çözümlenen uyuşmazlıklar bir hafta, bir gün ya da hatta birkaç saat içinde anlaşmayla sonuçlanabilmektedir. Bu açıdan bir karşılaştırma yapıldığında arabuluculuk çok daha hızlı tamamlanan bir uyuşmazlık çözümü yöntemidir.

Taraflar dava açıldıktan sonra birlikte arabuluculuğa gitmek istediklerini bildirirlerse yargılama mahkeme tarafından en fazla 3 ay ertelenir. Ancak taraflar isterlerse uyuşmazlığı arabuluculukla 3 aydan çok daha kısa bir süre içinde çözebilirler. Taraflar mahkeme tarafından verilen 3 aylık ertelemenin yetersiz olduğuna karar verirse bu süre, tarafların ortak başvurusuyla en fazla 3 ay daha uzatılabilir. Dava açıldıktan sonra arabuluculuğa gidildiği hallerde arabuluculuk toplantılarının en fazla 6 ay içinde olumlu ya da olumsuz olarak sonuçlandırılması gerekir. Arabuluculuğun başından sonuna kadar geçen süre zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin hesaplanmasında dikkate alınmaz.

Taraflardan birinin anlaşmanın gereklerini yerine getirmediği durumlarda arabuluculuk sonunda yapılan anlaşmanın bağlayıcı etkisi nedir?

Eğer arabuluculuk sürecinin sonunda taraflar bir anlaşmaya varır ve anlaşma imzalarsa mahkemeye icra edilebilirlik şerhi almak için başvurabilirler.

Eğer dava açılmadan arabuluculuğa başvurulduysa uyuşmazlık konusuyla ilgili görevli ve yetkili mahkemeden icra edilebilirlik şerhi istenebilir. Yargılama sırasında arabuluculuğa gidilirse icra edilebilirlik şerhi davanın görüldüğü mahkemeden istenebilir. Usulüne göre icra edilebilirlik şerhi verilen arabuluculuk anlaşması mahkeme ilamı niteliğinde belge sayılır.

İcra edilebilirlik şerhi nedir?

İcra edilebilirlik şerhi, tarafların arabuluculuk süreci sonunda anlaşmaya vardıklarında hazırlanan arabuluculuk anlaşma belgesine ilam niteliğinde belge özelliği kazandırır. Bu, anlaşmada öngörülen edimlerin taraflarca yerine getirilmediği durumlarda anlaşmanın mahkeme kararı aracılığıyla icra edilebilmesi potansiyelini oluşturan bir yargı kararıdır.

Arbuluculuk başarılı olmazsa dava açma hakkım var mıdır? Yargılama sırasında arabuluculuğa başvurabilir miyim?

Arbuluculuk süreci başarısız olursa mahkemede dava açabilirsiniz. Yargılama sırasında arabuluculuğa başvurabilirsiniz ve yargılamanın her aşamasında arabuluculuğa gitme hakkınız vardır.

Dava açılmadan önce arabuluculuk sürecine başlanılmış ve süreç başarısız sonuçlanmış ise, dava açma hakkınız bulunduğundan her zaman dava açabilirsiniz.

Yargılama sırasında da yargılamanın her aşamasında arabulucuya başvurabilirsiniz. İlk Derece Mahkemesindeki; ön inceleme, ön inceleme duruşması, tahkikat, sözlü yargılama ve hatta Bölge Adliye Mahkemesinde yapılacak istinaf incelemesi ile Yargıtay nezdindeki temyiz incelemesinde dahi arabuluculuktan istifade edebilirsiniz.

Arbulucuların hangi niteliklere sahip olması gerekir?

Temel özellikler şunlardır:

- Türk vatandaşı olmak,
- Hukuk fakültesi mezunu olmak,
- Kasıtlı bir suçtan hüküm giymemiş olmak,
- En az beş yıllık mesleki deneyim sahibi olmak,
- Arbuluculuk eğitimini tamamlamış olmak

- Arabuluculuk Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen yazılı ve uygulamalı sınavda başarılı olmak.

Temel Arabuluculuk eğitiminin içeriği nedir? Arabuluculuk sınavları nasıl yapılır?

Arabuluculuk eğitimi Arabuluculuk Daire Başkanlığı'nın akredite ettiği eğitim kurumları tarafından verilir. Eğitimin toplam süresi 48 saatten az olmaz (36 saat teori, 12 saat uygulama). Arabuluculuk eğitimi veren kurumların listesine şu adresten ulaşabilirsiniz: <http://www.adb.adalet.gov.tr/arabulucu/Egitim.aspx>.

Arabuluculuk eğitimi 2 aşamadan oluşur: yazılı sınav ve uygulama sınavı. Arabuluculuk sınavları yılda iki kez yapılır ve Arabuluculuk Daire Başkanlığı'nın web sitesinde, www.adb.adalet.gov.tr adresinde duyurulur.

Arabuluculuk Bürosu'nun görevi nedir? Bu bürolarda çalışan personel arabuluculuk yapabilir mi?

Arabuluculuk Bürosu'nda arabuluculuk konusunda eğitilmiş adliye personeli çalışır. Büroda başvuru sahiplerine arabuluculukla ilgili bilgi verilir ve başvuruları kaydedilir. Arabuluculuğa gitmeye karar verenler arabulucular siciline yönlendirilir. Bu merkezlerde çalışan personel arabuluculuk yapamaz. Yalnızca arabulucular siciline kayıtlı arabulucular arabuluculuk yapabilir.

EK P

ARABULUCULUK BÜROSU PERSONELİNİN KULLANIMI İÇİN ÖNERİLEN METİN

Aşağıdaki metin arabuluculuk bürosuna gelen olası başvuru sahiplerine bilgi verecek personel için geliştirilmiştir.

Merhaba, arabuluculuk bürosuna hoş geldiniz.

Adım, bu merkezde görevliyim. Size arabuluculuğun temel ilkeleri, süreçleri ve sonuçlarıyla ilgili bilgi vereceğim. Ayrıca uyuşmazlığınızın arabuluculuğa elverişli olup olmadığını belirleyip talebiniz üzerine arabulucu bulmanıza yardımcı olabilirim. Özellikle altını çizmek isterim ki ben arabulucu değilim. Uyuşmazlığınızı arabulucu aracılığıyla çözmeye karar vererseniz sizi uyuşmazlığınızın çözümünde yardımcı olacak bir arabulucuya yönlendireceğim.

Öncelikle size kısaca arabuluculuk yöntemiyle ilgili ve bu yöntemin mahkemede davalara göre avantajları hakkında bilgi vereceğim.

Arbuluculuk, hukuk uyuşmazlıklarının çözümünde tarafların kendi çözümlerini geliştirmelerini mümkün kılan bir yöntemdir.

Bu sürece katılan arabulucu tarafsız ve bağımsız, özel arabuluculuk eğitimi almış bir üçüncü kişidir.

Arbuluculuk gönüllü bir uyuşmazlık çözümü yöntemidir. Taraflar olarak herhangi bir aşamada arabuluculuğa başvurmakta, bu süreci sürdürmekte ve bitirmekte özgürsünüz.

Arbuluculuk süreci tarafların mahkemede dava açma hakkına hanel getirmez. Taraflar hem başvuru sırasında hem de bütün arabuluculuk süreci boyunca eşit hakka sahiptir. Arabulucu bütün süreçte bu eşitliği gözetmekle yükümlüdür.

Arbuluculuk süreci tamamen gizlidir. Yine de taraflar aksine karar alabilir. Taraflar ve arabulucu gizlilik kuralına uymak zorundadır.

Arbuluculuk mahkeme yargılamasına göre daha düşük maliyetli bir süreçtir. Örneğin arabuluculuğa başvuru yaparken herhangi bir ücret ödenmez.

Arbuluculuk hızlı bir süreçtir. Mahkeme yargılamasıyla karşılaştırıldığında bazen tek bir toplantıda çözüme ulaşılması dahi mümkün olabilir.

Arabuluculukta tarafların kendi ihtiyaç ve menfaatlerine göre uygulanabilir ve adil çözümler üretmeleri sağlanır. Taraflar arasında varılan anlaşma kendi kararlarının bir sonucu olacaktır.

Arabulucu hâkim, hakem ya da taraflar adına karar veren bir kişi değildir. Bu nedenle arabulucunun taraflar adına çözüm önermesi ya da tarafları bir çözüm üretmeleri için zorlamasına izin verilmez. Arabulucu tarafların birbirini anlamasına yardımcı olmak ve çözümlerini birlikte üretmelerini sağlamak için taraflar arasında bir iletişim süreci başlatır.

Taraflar anlaşmaya varır ve bu anlaşmayı yazılı bir hale getirirlerse ortaya çıkan yazılı anlaşma taraflar üzerinde bağlayıcı hale gelir. Ayrıca gerekli görüldüğü hallerde bu anlaşmanın mahkeme kararı gibi icra edilebilir hale gelmesi için icra edilebilirlik şerhi alınabilir.

Taraflar arabuluculuğun oluşturduğu iletişim ortamı sayesinde kendilerini rahat bir şekilde ifade edebilirler.

Taraflar arabuluculuğun sonunda bir anlaşmaya varamasalar bile birbirlerinin ihtiyaç ve menfaatlerini anlamış ve fark etmiş olurlar.

Size arabuluculuğun temel ilkelerini anlattım. Sorunuz var mı? [Eğer başvuru sahibi "evet" derse görevli personel soruları yanıtlamaya çalışmalıdır.]

Eğer herhangi bir sorunuz yoksa uyuşmazlığınızı barışçıl bir yolla çözmek için arabuluculuktan yararlanmak isteyip istemediğinizi sorabilir miyim?

[Eğer başvuru sahibi "evet" derse]:

Tanıdığınız arabulucu var mı? Tanıdığınız bir arabulucu yoksa UYAP sistemimiz üzerinden bir arabulucu atayabiliriz diyerek arabulucu atama işlemi gerçekleştirir.

[Eğer başvuru sahibi arabuluculuğa gitmek istemiyorsa ya da bürodan ayrılmak istiyorsa onu teşvik etmek için her tür çaba gösterilmelidir. Örneğin:]

Kararınızı tekrar gözden geçirmenizi rica ediyorum çünkü arabuluculuğun size kazandıracığı çok şey olacaktır.

[Eğer başvuru sahibini teşvik yoluyla ikna edemiyorsanız ya da uyuşmazlık arabuluculuğa elverişli değilse]:

Büromuzu ziyaret ettiğiniz için çok teşekkürler. Uyuşmazlığınıza arabuluculuk yoluyla bir çözüm bulmanıza yardımcı olmak için biz buradayız.

EK R

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Daire Başkanlığı

Yardım Hattı: (0312) 414 81 15

Arabuluculuk Bürosu

Ankara Adliyesi	(0312) 509 31 61- Ankara Adliyesi (0312) 204 47 79 – Ek Adliye Binası
Bursa Adliyesi	(0224) 272 50 04 dâhili 2844
İstanbul-Çağlayan Adliyesi	(0212) 377 75 75 dâhili 52530 - 52531
İzmir Adliyesi	(0232) 411 20 00 dâhili 1202
Kayseri Adliyesi	(0352) 222 12 71
Mersin Adliyesi	(0324) 232 18 45

Bu el kitabı, Türkiye'de Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Uygulamalarının Geliştirilmesi Projesi kapsamında; pilot hâkimler, pilot adliye personeli, arabulucular, arabuluculuk dernekleri, Türkiye Barolar Birliği, ulusal uzmanlar, T.C. Adalet Bakanlığı, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü, Arabuluculuk Daire Başkanlığı ve UYAP ekipleri ile gerçekleştirilen çalıştay ve toplantılar ile Avrupa Konseyi ve Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) uluslararası uzmanları ve proje ekiplerinin pilot adliyelere yaptıkları izleme ziyaretlerinden elde edilen bulgular ile arabuluculuk temel veri çalışmasından çıkan sonuçların incelenmesi sonucunda geliştirilmiştir. El kitabının hazırlanmasında, Avrupa Konseyi tarafından yürütülen proje kapsamında Avrupa Konseyi Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) uzmanı Sn. Jeremy Tagg, T.C. Adalet Bakanlığı, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü, Arabuluculuk Daire Başkanlığı ile işbirliği içerisinde etkin bir teknik destek sağlamıştır.

www.coe.int

Avrupa Konseyi Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Kuruluşun 47 üyesinin 28'i Avrupa Birliği üyesidir. Tüm Avrupa Konseyi üyeleri insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü korumaya yönelik Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Sözleşmenin üye ülkelerdeki uygulamasını denetler.

TUR